IEN MAITTEN TYÖLÄISET LIITTYKÄÄ YHTEEN. TEILLÄ ON AINOASTAAN KAHLEENNE MENETETTÄVÄNÄ JA KOKO MAILMA VOITETTAVANA!

VAPAUTUS TAPAH-
ITSENSÄ KAUTTA!

VAPAUS

VAIN JÄRJESTYNEENÄ VOI TYÖVÄENLUOKKA VOITTAA!

TIISTAINA HEINÄKUUN 5 PNÄ — SUDBURY, ONT., CAN. — TUESDAY, JULY 5, 1921.

V VUOSIKERTA—VOL. V

tasavalta pääs-
arallisesta hen-
kilöstä

Työmies kertoo t. k. 3 p:n
:
o 9.30 i. p. poistui maasta
lähtevällä junalla toveri
jonka Mäntsälän nimis-
rästä pynnöstä maaherra
ääräsi maasta karoitetta-
n muistettaneen, vangit-
iime vappuna Mäntsäläs-
sä puheen johdosta. Sen
hänen juttuaan käsitelty
astoissa ja sisäministe-
e Ulvi maaherran päätök
, mutta josta kuitenkaan
usta tullut. Nyt on Ulvi
asiansa niin, että hän
nään Venäjälle, josta mui
itettiin vallankumoukselli
maihin, mutta joka tällä
ainoa turvapaikka vallan-
sille työläisille. Kuten
e, on Ulvi Yhdysvaltain
ja siksi saikin hän luvan
näjälle, jonne meidän «oi-
me» ei anna matkustuslu
mille kansalaisillemme.
otuttu kansalaissodan puh
asti «inhimillisyyden vaa
ukaisesti» kiusaamaan kan
ällä ja työttömyydellä,
taisi vastaan työttömiä,
oinen oikeus» ei anna lu-
matkustamiseen.
än sanoi toveri Ulvi: «Toi
Suomen hallit. herrat, por-
ialidemokraatit saavat nyt
lestaan olla taattuja se-
sa pyhän rauhan, kun yk-
jä, joka rippikoulusivistyk
neidät allistyksellä, on pois
ta. Mutta olenpa varma,
hysteerinen tilansa ei tu
tumaan ennen porvarilli-
elmän kukistumista, sillä
t eivät ainakaan tule Suo
umaan. Teille, toverit,
estyksellistä toimintaa yh
stelussamme, jossa kaikki
emme) huolimatta siitä,
alla maapalloa me sitten
n».
an nyt porvarimme ja so-
aattimme saaneet tunnoil
n?

—o—

TYÖHÖNPYRKIJÄÄ YH-
LLÄ TYÖMAALLA

— Yli 600 miestä oli vii
ikkona pyrkimässä työhön
alaiseksi otetulla 9,000,-
a maksamaan tulevalla
nnuksella. Tästä summas-
työhön ainoastaan 91 työ
put saivat edelleen lähteä
an nykyisen järjestelmän
a ja aina vaan räikeäm-
ää työttömäin polkua. Mil
nluokka osaa ottaa oikeas
ärjestelmää kiinni ja heit-
nen kelvoton järjestelmä,
asiallisena tehtävänä on
puutetta ja kurjuutta —
n.

—o—

ät saada vuoris-
liiseja suojele-
an rikkureita

— Hallituksen täällä sa-
van kielteisellä kannalla
ähden, jonka tarkoitukse-
a Canadan vuoristopoliise-
aan rikkureita, jotka ovat
öskentelemään St. Johnin
iellä ja sikäläisissä voima-
Olisikohan niin, että hal-
äisi kapitalistien pyynnön
iisien lähettämisestä, vaik
tus aikaisemmin ja muual
neille lakkoalueille on ollut
n lähettämään edellämai-
iiseja. Muistakaamme vaan
, mitä teki hallitus sil-

—o—

KAPINALLISTEN JOU-
ETÄÄNTYVÄT SLEE-
SIASTA

— Sopimuksen perusteel-
iittolaisten väliintulo sai ai-
t puolalaisten kapinalliset
aneet vetääntymään valtaa
ueilta lähellä Beuthenia ja
koin sijaitsevilla teollisuus-
eesiassa. Saksalaiset ra-
tenkin osoittavat, että eri-
inallisten joukkojen edel-
ilee joillakin alueilla Josef
an johdolla tehden kaiken-
yttä, harjoittamalla sääli-
ryöstöjä ja muita sellaisia.

Yliopisto-sosialistien myötätunto Venäjän puolella

Amerikan yliopistolaisten sosialistisen yhdistyksen konventioni kiinnittänyt suurta huomiota Venäjän asialle.

Highland, N. Y. — (Fed. Pres) — Seitsemän tuntia peräkkäin täällä pidetyn Intercollegiate Social Societyn (Amerikan yliopistolaisten yhdistys) konventionivieraat saivat kuunnella puheita Venäjästä, tehdä kysymyksiä sen asioista, kuulla lauluja — joiden innostava laulaminen korvasi sen puutteellisuuden mitä laulajilla ilmeni Venäjän kielessä — laulut olivat venäläisiä kansanlauluja, ja lopulta klo 3 aamulla konventioni muodostui juhlimiseksi Venäjän kunniaksi, jossa laulettiin venäläisiä lauluja ja tanssittiin venäläisiä kansallistansseja.

Valheet Venäjästä kumottu.

Illan ohjelma alkoi äskettäin Venäjältä palanneen Moissays Olginin puheella. M. Olgin ensinnä käsitteli niitä valheita mitä on kautta mailman levitetty neuvostotasavallasta. Hän sanoi että muutamat henkilöt ovat siellä vallanneet vallan «tyrannimaisella diktatuurillaan». Edelleen hän väitti perättömäksi syytöksen, että se epäjärjestys ja sekaannus mikä Venäjällä vielä vallitsee olisi bolshevikien vika. Vuosikausia kestänyt sota, vallankumous ja koko mailman laajuinen politillinen vehkeily työläisten hallituksen kukistamiseksi on ollut pääasiallinen tekijä niihin puutteellisiin olosuhteisiin mitä Venäjällä on vallinnut ja osittain vieläkin vallitsee.

Venäjä ei tarvites enään erikoisesti puolustajia vaan ymmärrystä.

«Venäjä», hän sanoi, «ei tarvites enään puolustusta. Mieluummin meidän tulisi ymmärtää sen asemaa. Jos rautatiet siellä ovat rappiotilassa, elintarveasema huono sekä henkiset olosuhteet hiukan epätoivoiset,, tosiasiaksi jää että Venäjä on käsitellyt ja ratkaissut enemmän osan tärkeistä probleemeistaan.

«Ensinnäkin, se on yhdistänyt ja yhtäläistyttänyt suunnattoman laajat alueensa, monine ja suuresti eroavine väestöineen ja eri kansallisuuksineen. Venäjä on nykyisin kokonaisuustettuna yhdeksi suureksi, jättimäiseksi kansakunnaksi. Eri kansallisuuksilla täydet kielelliset vapaudet, täysi autonomia paikallisiin asioihin nähden ja ovat edustettuina yleismaallisessa hallituksessa«.

«Punainen imperialismi«-syytös hullunkurinen.

Syytös «punaisesta imperialismista« ei ole ainoastaan perätön vaan vieläpä hullunkurinen. Puhuja sanoi venäläisten olevan väsyneen sotaan ja haluavan ainoastaan rauhaa.

Neuvostojärjestelmä suurin poliittinen ilmiö.

«Neuvostohallitusmuoto on ehkä mailman suurin poliittinen saavutus«. Sitä ei synnytetty samalla tavalla kuin Amerikan perustuslakia; se ilmestyi olemassaoloonsa sen takia, että yksimpä jo tsaarihallituksen aikana tämän uuden yhteiskuntamuodon piirteet näkyväisesti kehittyivät. Tämä hallitusmuoto ilmaisee paremmin kuin mikään muu hallitusmuoto Venäjän kansan vaatimuksia ja tarpeita«.

Neuvostojärjestelmä ei ole täysin kehittynyt. Se on yhäti kehityksenalainen. Neuvostovalta muuttaa politiikkaansa ja menetelmiään milloin välttämättömyys sitä vaatii ja milloin hyvänsä muutosten katsotaan olevan kansakunnan eduille hyväksi. Ja tämä seikka on suurmerkityksellinen todistus Venäjän kansan ja kansakunnan elävyydestä ja elinvoimaisuudesta«.

Minkätähden teollisuustyöläisillä on enimmän valtaa.

Puhuja selosti, että teollisuustyöläisillä on enempi sanontavaltaa kuin talonpojilla. Tähän hän selosti olevan syynä sen, että talonpojat eivät ole vielä kypsyneet vallankumouksellisessa tietoisuudessa ja toimintakyvyssä sille asteelle kuin teollisuusproletariaatti. Tämäkin suhde kuitenkin, vaikkakin hiljaisesti, kuitenkin jatkuvan varmasti muuttuu ja Venäjän vallankumouksen johtajain suurin toivomus on, että talonpojat tulevat täysin tasa-arvoisiksi kaikissa hallinnollisissa asioissa työläisten kanssa.

Venäjän taloudellien edistys nopea.

Puhuja sanoi Venäjän saavuttaneen jo 45 prosenttia ennen sotaa vallitsevasta teollisen elämän tehokkuudesta. Venäjän uusi yhteiskunta on muodostanut ja kehittänyt teollisuuden hallintakoneiston, joka tulee rakentamaan ja johtamaan sen taloudellista elämää uusilla perusteilla.

Englannin koneenkäyttäjät hyljänneet isäntien tarjouksen

Lontoo — Suur-Britannian konetyöläisten ja koneenkäyttäjäin järjestö, joka käsittää 1,500,000 jäsentä on julaissut äänestyksensä tulokset äskettäin toimitetusta äänestyksestä, (jonka tarkoituksena oli joko hyväksyä tai hyljätä työnantajain esittämät tarjoukset alennetuksi palkaksi) ja osottavat ne, että työnantajien tarjous on hyljätty suurella enemmistöllä. Tuleeko työtaistelu edelläsanottujen työläisten alotteesta alkamaan vai tulevatko isännät pysymään ennen tekemässään päätöksessä julistaa sulku on tällä hetkellä vaikea määritellä, mutta kaikesta päättäen suuria mahdollisuuksia on olemassa teollisuusrauhan häiriytymiselle koneenkäyttäjien konetyöläisten sekä niiden isäntien välillä.

—o—

Quebecin poliisien ja palosotilaitten lakko päättynyt

Quebec — Kaupungin poliisien ja palosotilaitten lakko päättyi keskiviikkona puolenpäivän aikaan. Quebecin majuri ilmoittaessaan lakon päättyneen sanoi tämän yhteydessä, että poliisit ja palosotilaat olivat suostuneet palaamaan palvelukseen kaupungin ja sovitteluneuvoston tarjoamilla ehdoilla.

Miehet tulevat edelläsanotun ehdotuksenmukaisesti saamaan korotusta palkkoihinsa 75 sentistä 1 dollariin viikolta, riippuen ylennys palvelusajan pituudesta. Palkat poliiseilla ja palosotilailla vaihtelee 18 dollaris ta 26 dollariin viikolta. Lakko näinollen päättyi mitättömän pienellä voitolla palosotilaille, mutta poliiseille ei käynyt samoin, vaan olivat he pakotetut lopettamaan lakon entisillä ehdoilla.

—o—

St. Johnin raitiotie ja kaasulaitos seisauksissa

St. John — Seurauksena neuvottelujen katkeamisesta New Brunswickin Power komppanian ja sen työläisten välillä yksikään pyörä ei pyörinyt viime keskiviikkona edelläsanotun komppanian katuraitiotiellä. Samoin on saman komppanian omistama kaasulaitos täydellisesti seisauksissa ja voimalaitosta käytetään n.s. apumiehistöllä, joka merkitsee samaa kuin rikkureilla käyttäminen. Katuvaunumiesten edellisenä päivänä pitämässä kokouksessa hyljättiin komppanian tarjous uuden palkkataksan määräämiseksi. Kuitenkin miehet aamulla kuten tavallista menivät työhön, mutta huomasivat, että komppania oli päättänyt antaa pyörien seisoa katuraitiotiellä.

Komppania selittää, että miehet ovat lakossa ja miesten puolesta taas selitetään, että komppania on julistanut sulun, siitä syystä kun miehet eivät voineet hyväksyä komppanian tarjousta.

—o—

MYRSKYN TUOTTAMIA TUHOJA COBALTIN SEUDUILLA

Cobalt — Viime viikolla riehunut myrsky on tuottanut suuria tuhoja Cobaltin lähistöllä. Kerr Laken seuduilla ovat tuhotyöt suurimpia, aiaiheuttaen tuhansien dollareiden vahinkoja, katkomalla sähkö ja telefoonijohtaja pitkin linjaa. Samoin on joisakin kaivannoissa myrskyä seurannut ankara vedentulo asettanut ne tulvalle vaaranalaiseksi. Kaivosten konehuoneista on kattoja kokonaan pois. Rautatieliikenne seisahtui kokonaan.

Montrealin kirjaltajat lakkoon

Työnantajat niskottelevat 44 tunnin työviikon myöntämistä vastaan.

Montreal — Noin 700 japipainajaa tulee lakkoutumaan, ellei työnantajat suostu heidän vaatimuksiinsa 44 tunnin työviikon ja nykyisen palkkataksan käytäntöön ottamiseksi, ilmoitettiin kirjaltajain union virkailijain toimesta.

Isojen painoliikkeiden painajat ja kirjansitojat neuvottelevat työnantajain kanssa edelleen, samoin tekevät kuvioiden kaivertajat, jotka ilmoittavat työnantajain ja työläisten neuvotelukokouksen pitetävän torstaina.

Union virkailijoilla oli kiireellinen päivä keskiviikkona kiertäessään ympäri kaupunkia erinäisissä painoliikkeissä kirjoittamassa sopimuksia 44 tunnin työviikosta, joten todenmukaiselta näyttää, että suuri osa pikkuliikkeitä ainakin tulee suostumaan työläisten vaatimuksiin.

Työnantajat selittävät, että 78 prosenttia 90 prosentista työnantajia, jotka edustavat sanottua teollisuutta Montrealissa ovat sitoutuneet seisomaan lujasti 48 tunnin työviikon puolella ja siis 4* tunnin työviikkoa vastaan.

—o—

BRITTILÄISIÄ SOTALAIVOJA OHJATAAN LANGATTOMALLA

Lontoo — Kolmen vuoden kokeilujen jälkeen on onnistuttu siihen määrin sovelluttaa langatonta sähkötintä laivojen ohjaamiseen, että sitä nyt käytännössä toteutetaan brittiläisillä laivoilla, ilmoitetaan Cathamin laivastoasemalta. Kokeilujen alaisena olevat laivat ovat kooltaan ja näyltään samanlaisia kuin tavalliset moottoriveneet. Ohjauskoneistoa niissä voidaan käyttää joko suurissa sotalaivoissa tai satamissa olevain pitkän matkan langattomalla. Laitetta sanotaan asetettavan paikoilleen usei hin laivoihin. Tämänkin uusi keksintö saatetaan palvelemaan hävitystä, vaikka kaikkien parannusten pitäisi edistää kansakuntain hyvinvointia.

—o—

Ranskan opiskeleva nuoriso tukee työläisnuorison antimilitaristista propagandaa

Entisen antimilitaristin Ariftid Briandin hallitus ahdistelee Ranskan työläisnuorisoa sen johdosta, että tämä harjoittaa antimilitaristista propagandaa. Äskettäin oli taasen oikeuden edessä Pariisissa 15 nuorukaista. Eräs opiskelijaryhmä Pariisin yliopiston lääketieteellisessä tiedekunnassa on julaissut «L'Humanitessä» vastalauseensa sen johdosta, että syytettyjen joukossa on eräitä vaikeasti sairaita. Vastalauseeseen on liittynyt eri tiedekunnista 192 allekirjoitusta.

—o—

Suursodan tyypillisiä seurauksia

Washingtonista ilmoitetaan: Alahuoneen komitean jäsenet hämmästyivät, kun kongressimies Kindred New Yorkista kertoili mielenvikaisuudesta ja hermosairaudesta entisten sotilaiden keskuudessa ja vaati heti pikaisia toimenpiteitä tässä asiassa. Kongressimies Kindred on ammattimies hermotautien ja mielenvikaisuuden alalla ollen toiminut useampia vuosia lääkärinä yksinomaan näiden tautien alalla. Hän sanoi, että tässä maassa on nykyisin enemmän kuin 75,000 sotaveteraania, jotka kärsivät joko suoranaisesta mielenvikaisuudesta tai sitten hermoheikkoudesta, joka lähentelee mielenvikaisuuden rajaa. Hän vakuutti myös että näiden sairausten lukumäärä veteraanien keskenn tulee yhä nopenevalla vauhdilla lisääntymään. Hän arveli kuluvan vielä useampia vuosia ennenkuin näiden tautien huippukohta on saavutettu sillä kokemus on osoittanut, että monet tulevat sotatapauksien muistoista ja vammoista sairaiksi vasta monien vuosien kuluttua. Hän sanoi, että nykyisin lisääntyy mielisairaiden ja hermotautisten lukumäärä sotilaiden keskuudessa noin tuhannella kuukaudessa.

Yhdysvalloissa olevia puolalaisia siirtyy Canadaan maanviljelijöiksi

Winnipeg — Suuri määrä puolalaisia Yhdysvaltain keski-lännen valtioista on siirtynyt Manitoban valtioon, tarkotuksella asettua tänne maanviljelijöiksi, ilmoittaa Vincent A. Danielski Chicagosta. Danielski on Union Liberty Comppanian edustaja, jonka komppanian huolena on ollut katsoa tällä mantereella olevien puolalaisten hyvinvoinnin etuisuuksia. Danielski on valtuutettu katselemaan 30 tuhannen eekkerin suuruista alaa Manitoban maakunnassa, jolla alueella maanviljelystä puolalaisten suurille joukoille voitaisiin harjoittaa. Tarkotuksena on kuljettaa 20,000 Yhdysvalloissa asuvista puolalaisista edellä sanottuun maakuntaan sanoo Danielski ja lisää, että samanlaista maanviljelystä puolalaisten kesken tullaan myöhemmin ulottamaan myöskin Ontarion maakuntaan.

—o—

HUONOT ASUNTOOLOT, TYÖTTÖMYYS JA ALHAISET PALKAT SYYNÄ YHTEISKUNNALLISEEN LEVOTTOMUUTEEN

Milwaukee — Huonot asuntoolot, työttömyys ja työläisille maksetut alhaiset palkat ovat pääasiallisimpina syinä työläisten keskuudessa vallitsevaan levottomuuteen, joista johtuu lakkoja y. m. sanoo tuomari Charles W. Hoffman, Cincinnatista yhteiskunnallista työtä (Porvarillista) harjoittavan kansallisen yhdistyksen konferenssissa.

Olisi ollut parempi sanoa, että yhteiskunnalliseen tyytymättömyyteen on syynä yksityisomistus, mutta hyvä niinkin kuten edelläsanotun tuomarin näkemät epäkohdat. Pitäisi vain työläisten itsensä huomata edes niinpaljon kun porvarillinen tuomari.

—o—

Tuottavat rikkureita rikkomalla valtion lakia

Minneapolis — Minneapolisin ja St. Paulin kirjapainojen omistajat tuottavat rikkureita lakossa olevien kirjaltajain tilalle, rikkomalla siten valtion asetuksia, jotka määräävät, että valtioon ei saa tuottaa työläisiä tarkoituksella käyttää niitä lakonrikkurina tai sitten työnantajain puolelta sulkuun julistetujen työpaikkojen työläisinä, ilman että sillätavoin tuotetuille työläisille on annettu selvästi tietää, että työmaa jonne heitä kuletetaan on lakon tai sulunalaisena selittivät kirjaltain unioiden virkailijat.

Unioiden virkailijat selittivät, että tuon lain pätevyyttä tullaan koettamaan valion suurjuryn edessä, haastamalla työnantajat jyryn kuulustelтavaksi.

—o—

NELJÄN KUUKAUDEN KULUTTUA JAAPPANI JÄTTÄÄ SIPERIAN

Peking — Täällä tiedotetaan, että Jaapani on päässyt yhteisymmärrykseen Chitan hallituksen kanssa ja on näiden kahden hallituksen välillä laadittu sopimus, jonka mukaisesti Jaappani vetäytyy pois Siperiasta 4 kuukauden sisällä.

Chitan hallituksen sanotaan luvanneen lisämyönnytyksiä Saghaliineilla Jaappanille, joitten myönnytysten tuloksena sitten Jaappani suostuu kuljettamaan joukkonsa Siperiasta. Jokohan Jaappani viimeinkin toteuttaisi tuon lupauksensa, jonka se on tehnyt jo useita kertoja ennen ja sallisi idän kansan ryhtyä itse hoitamaan omat asiansa.

—o—

POLIISIT TOIMITTANEET TARKASTUKSEN VETERAANIEN YHDISTYKSESSÄ

Fernie, B. C. — Toisen kerran viikon sisällä poliisit toimittivat kotitarkastuksen täkäläisellä sotaveteraanien klubihuoneustolla ja saivat saaliikseen 6 tynnöriä olutta. Klubia vastaan tullaan nostamaan syyte väkijuomain säilyttämisestä luvattomassa paikassa, ja voidaan Klubi tuomita maksamaan 4000 dollarin sakko.

Erinäisiä tietoja Neuvosto-Venäjältä

KAUPPASUHTEET.

Läntiset raja-asemat kuntoon.

Kulkulaitoskomisariaatti on antanut määräyksen raja-asemien saattamisesta kuntoon tavarain vaihtoa varten Suomen, Viron, Latvian ja Puolan kanssa. Työt on suoritettava sotilaallisesti kiireellisinä, kertoo Mahovik.

Kiinassa kiirehditään Venäläis-saksalaista sopimusta.

Moskova — Tshitasta säkötetään, että Kiinan presidentti on kehoittanut ministeristöä mitä pikemmin ratkaisemaan kysymyksen Kiinan ja Venäjän välisistä kauppasuhteista. Englantilais-venäläisen kauppasopimuksen teksti käännetään kiinankielelle.

Ensimäinen laiva Englannista.

Pietari, 28. 5. — T. k. 27 p:nä kulki Kronstadtin ohi ensimäinen ulkomaalainen kuljetuslaiva Pietariin. Laiva oli hollantilainen ja oli sillä 60,000 tynnyriä sillejä. Laivan lähetessä Kronstadtin satamaa, otti sen venäläinen panssarilaiva tervehdyslaukauksin, lipuin ja soitoin vastaan. Venäläisten tervehdykseen vastasi laiva. — Rosta.

Elintarpeita tulossa Englannista ja Amerikasta.

Englannista on lähtenyt Pietariin kuusi laivaa ja Amerikasta yksi, jotka tuovat silliä, jauhoja, rasvaa, sianlihaa ja kuivia vihanneksia.

Työläisiä palaa Amerikasta.

Kesän kuluessa odotetaan Venäjälle saapuvaksi 300,000 amerikalaista työläistä, joista useimmat ovat venäläistä syntyperää. Työn kansankomisariaatti valmistelee nykyään valiotyöläisten tarkoituksenmukaista sijoittamista.

Kommunistisen yliopiston

järjestämiseksi Idän työtätekeville, on kansankomissiarien neuvosto määrännyt kansallisuusasiain komissiariaatille 50 milj. rupl.

Tiede ja työ käsikädessä.

V. k. 26 pnä järjestettiin ammattiyhdistyskongressin ja kansankomissaarien neuvoston kongressin osanottajille juhlallinen kokous Zimind teatterissa. Kokouksen oli järjestänyt Moskovan ammattiyhdistyskerho. Kokouksessa oli esillä tieteellis-teknillisiä kysymyksiä. Maksan Gorki piti avajaispuheen, jonka jälkeen puheita pitivät professorit ja ylioppilaat.

Norjalaisia kirjaltajia Moskovaan

Kristianista on matkustanut 16 kenelatojaa Moskovaan, johon heidät on palkattu vähintäin kuukauden ajaksi siellä kesäkuussa kokoontuvan 3:n internationalen kokouksen pöytäkirjojen ja selostusten painatustöiden suoritusta varten. Kirjaltajille on taattu vapaat matkat edestakaisin ja palkkaa 200 kruunua viikossa.

Hyvät satotoiveet Kijevin piirissä

Moskovasta sähköitetään, että Kijevistä saatujen tietojen mukaan tulee Kijevin piirissä todella kylvetty viljelysalue olemaan paljon suurempi kuin edeltäpäin kylvettäväksi laskettu. Odotetaan myöskin erinomaisen hyvää satoa.

—o—

Ent. Presidentti Taft ylioikeuden tuomariksi

Washington — Presidentti Harding nimitti torstaina entisen presidenti Taftin Yhdysvaltain ylioikeuden tuomariksi ja senaatti vähää myöhemmin vahvisti hänen nimityksensä. Nimitystä kuitenkin joittenkin vastustuspuolueen senaattoreiden toimesta vastustettiin,joten oltiin pakotettu toimittamaan äänestys nimihuudolla. Äänestyksessä annettiin ainoastaan neljä ääntä Taftin nimitystä vastaan ja 60 nimityksen puolesta. Vastaan äänestivät senaattorit Borah, Johnson, Lafollette ja Watson.

Pyssyhurttia lakkoalueelle

Ottawa — Seitsemän kymmentä viisi vuoristopoliisia on lopultakin lähetetty St. Johniin New Brunswickin hallituksen ja kaupungin majurin pynnöstä. Näiden poliisien sanotaan ei millään tavoin ottavan osaa lakkolaisten tai heidän sympatiseeraajansa ahdistelemiseen, mutta on heitä pidettävä lakkoalueella siltä varalta, että synytsi rauhattomuuksia.

Kuten huomaamme, ovat viranomaiset lopultakin suostuneet rauhallisten lakkolaisten selantaakse lähettämään hurttiaan, tieystikin tarkoituksella saada provoseerattua rauhattomuuksia, joista sitten voitaisiin syytää lakkolaisia ja saada siten lakkolaisten rintama murtumaan. Taaskin selvä esimerkki miten valtiovalta voidaan saada palvelemaan kapitalistien etuja ja tukahduttamaan työläisten vaatimukset vaikka verivirtoihin.

—o—

Suomi ulkomaiden sanomalehdissä

Valko-Suomi italialaisen nuorisolehden arvostelemana

Milanossa ilmestyvä Italian kommunistisen nuorison lehti, «Avanguardia», joka muuten on reippaasti ja sisältörikkaimmin toimitettuja nuorisolehtiämme, sisältää tänne saapuneessa viimeisessä numerossa m.m. artikkelin «Suomen valkoisesta terrorista». Tuo artikkeli kuuluu seuraavasti:

«Vangiten ja tuomiten umpimähkään syylliset ja syyttömät, täytti Suomen hallitus maan kaikki vankilat ja vaikka osittaisten armahdusten nojalla koko joukko vankeja on päästettykin vapauteen, ovat vankilat sittenkin täpötäydet. Niissä vallitsee rajaton mielivalta. Inhottava likaisuus, kurja ravinto, kaikkien oikeuksien kieltäminen, vankikoppi, siinä on Suomen poliittisten vankien kohtalo. Reformistinen sanomalehti «Suomen Sosialidemokraatti» on julaissut erään poliittisen vangin kirjeen Hennalan vankileiriltä, joka on kuuluisa kauhuistansa. Kirjeen kirjottaja kuvaa siinä sitä sanomattoman kurjaa komentoa, jonkalaiseksi hän ja toverinsa ovat joutunet. M. m. kertoo hän, että tässä kurjassa vankilassa suuri joukko vankeja on tullut mielipuoliksi. Tämä kirje on uskottava sitäkin enemmän kun se on julkaistu lehdessä, jota ei missään suhteessa voida epäillä sympatiasta vallankumouksellisia kohtaan. Vangit syövät vankileireillä eräänlaista soppaa, jossa madot rehottavat. Ja tämä tapahtuu siinä Suomessa, jota aina on pidetty todellakin puhtaudessa ja järjestyksessä Venäjää ylempänä!

Mutta on ehkä tarpeetonta puhua siivoudesta ja järjestyksestä maassa, jonka halitus suuntaa kaikki voimansa työväenluokan vallankumouksellisten pyrkimysten tukahuttamiseen ja jonka köyhälistöltä on riistetty kaikki oikeudet. Työläinen voidaan vangita minkälaisella tekosyyllä tahansa; hänet voidaan sulkea vankilaan, voidaanpa häntä rääkätäkin ilman, että hän voisi turvautua mihinkään suojelukseen. Sosialipetturien välikyselyt eduskunnassa jäävät kuolleeksi kirjaimeksi. Kun välikysely on luettu, siirtyy eduskunta yksinkertaisesti päiväjärjestykseen. Sosialipetturien lehti «Sosialidemokraattikraattikin», joka kaikilla voimillansa tukee Suomen porvarillista hallitusta, on eräässä toimituksen artikkelissa pakoitettu tunnustamaan, että Suomi on maailman taantumuksellisin maa.

Ja sitten on tällä maailman taantumuksellisimmalla maalla eräs kaikista inhottavin hallitusväline: suokin», joka kaikilla voimillanrezza). Porvaristo, joka ei luota tavallisiin sotajoukkoihin, käyttää tätä valkoista kaartia taistelussansa työväenluokkaa vastaan. Nuo sanotut suojeluskunnat ovat maan kohtaloitten herroja ja kirjaimellisesti terrorisoivat työtätekevän väestön. Nämä tyhmän röyhkeät sitilaslurjukset tunkeutuvat tukkihumalassa työläisten kokouksiin ja mielellään surmaavat puhujia. Valtio ja kunnat käyttävät valtion varoista huomattavia summia näiden «järjestyksen valvojien» ylläpitoon. Suojeluskuntia voidaan verrata vain tuhoisaan maanvaivaan, joka kalvaa Suomen porvariston mädäntyvää ruumista»,

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO, J. W. SLUP.
Vastaava toimittaja. Toimitussihteeri

VAPAUS
(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 50c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Ilmotushinta 50c palstatuumalta. — Alin hinta kertailmotuksesta 75c. —Kuolemanilmotukset $2.00 (muistovärsyistä 50c kultakin lisäksi). — Kihlaus- ja aviol. ilmot. alin hinta $2.00, nimenmuutosilm. (muuten kuin avioliittoilmotusten yhteydessä $2.00 kerta. — Avioeroilm. $2.00 kerta (2 kertaa $3.00. .... Syntymäilm. $2.00 kerta. — Halutaan tietoja osoteilmotukset $1.00 kerta (3 kertaa $2.00) — Kaikista ilmotuksista, joista ei ole sopimusta, tulee rahan seurata mukana.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

A. F. L:n viimeinen konventioni

Amerikan Työväenliiton (American Federation of Labor) neljäskymmenes ensimäinen konventioni on taas päättynyt. Konventionin päätökset kaikissa kohdissa osottavat patavanhollisen aineksen ehdotonta ylivaltaa tuossa suurilukuisessa työväenjärjestössä, samoin jätti konventioni liiton tärkeät toimipaikat ja johdon edelleenkin gompersilaisen taantumuksellisen ja työnantajille mieluisan koplan käsiin.

Konventionin erikoisesti taantumuksellista luonnetta kuvaavat useatkin päätökset, joskin ne kaikkikin ovat sitä. Konventioni hyväksyi gompersilaisen toimeenpanevan komitean kannan kansainväliseen työväenliikkeeseen nähden, jonka mukaan keltaista Amsterdamin kansainvälistä ammattiyhdistysten liittoakin pidetään «liian punaisena» ja pysytellään siitäkin erossa. Tästä liitosta erossa oleminen radikaalisten ainesten kannalta on tietenkin enempi kuin suotavaa, mutta kun se tapahtuu siinä nimessä, että muka tuo liitto olisi «punainen«, niin sellainen typeryys säälittää. Samoin siunasi liiton taantumusenemmistö Venäjän vallankumouksen tuomitsemispolitiikan ja asettui siis siinäkin kohden uskollisesti mailman riistäjäluokkain ja imperialistien uskolliseksi tukijaksi ja työväenluokan vallankumouksellista nousua vastaan. Edelleen päätti liitto ihan yksimielisesti lähettää veljeedustajan «Amerikan Legionan» tulevaan vuosikokoukseen, joka Amerikan Legiona on kokoonpantu amerikalaisista taantumusupseereista ja on se tullut kuuluisaksi militarismikiihkon levittämisessä ja kaikenlaisen radikalismin hävittämisessä, vieläpä porvarilliselta kannaltakin laittomassa vainoomisessa. Vielä konventioni tappoi esityksen 6-tuntisen työpäivän puolesta taistelun alottamisesta. Lukemattomia muita, mitä suurinta taantumusta — eikä ainoasaan taantumusta, — mutta äärettömää typeryyttä osottavia päätöksiä voitaisiin luetella.

Kuitenkin oli konventionin yhteydessä jotain mielenkiintoistakin, joka tavallaan on ajan merkki. Ensi kerran sitten vuoden 1894 oli Gompersilla vakava taistelu tulla uudelleen valituksi presidentiksi. Hänen kilpailijanaan esiintyi United Mine Workersin prseidentti John L. Lewis, joka sai kolmannen osan konventionin edustajain äänistä. Lewisille annetut äänet olivat paljon puhuvia, sen takia, että ne tulivat Amerikan Työväenliittoon kuuluvilta suurimmilta järjestöiltä ja sanalla enimmän edistysmielisiltä järjestöiltä. Itse tämä Gompersin vastaehdokas ei sellaisenaan edustanut selvää luokkatietoista edistysmielisyyttä, sillä Lewisin «radikalisuus» on monet kerrat paljastanut epäröiväksi pelkuruudeksi taistella AFL:ssä olevan todellista edistysmielistä ainesten puolesta pontevasti. Hän on aina tärkeissä kysymyksissä osottanut antautuvansa, kompromisseeraavansa ja välttävänsä kunniakasta taistelua nousevan amerikalaisen vallankumouksellisen työläisaineksen puolesta. Mutta kuitenkin, kuten sanottu, hänen ympärilleen ryhmittyivät Gompersin patavanhollisuuteen kyllääntyneet liiton edistysmielisemmät ainekset. Ja siinä mielessä kun asiaa tarkastamme, oli Lewisin äänimäärä suuri mielenosotus Gompersin taantumuksellisuutta vastaan. Ja niinkin suuren äänimäärän saavuttaminen on omiaan rohkaisemaan luokkatietoisia aineksia ryhtymään perinpohjaiseen ja tinkimättömään taisteluun AFL:ssä olevien suurten työväenjoukkojen voittamiseksi kumoukselliseen työväenliikkeen puolelle.

Gompers hyökkäsi vastustajiaan vastaan ankarasti, syyttäen heitä «Hearstin ja Garyn miehiksi», joka likainen syytös sopii vallan mainiosti Gompersin itseensä. Tietämättömät ja myöskin suureksi osaksi luutuneet ja paatuneet «kansainvälisten» unioitten piirivirkailijat ja muut vuosikymmeniä samoissa leipäpaikoissa mädäntyneet edustajat nielivät tietysti kaiken Gompersin sikamaisen oksennuksen sellaisenaan, kuten he ovat aina tehneet.

Amerikan Työväenliiton konventioni sellaisenaan, kun tarkastamme asemaa vain konventionin merkeissä, jättää mieleen epätoivoisen ja lohdutoman vaikutuksen. Mutta jos tarkastamme, kuten meidän tulee todella tehdä, itse AFL:n syvissä riveissä käynnissä olevaa kumousprosessia, joka säälimättömän ja yhä häikäilemättömämmäksi käyvän riiston, kiristyslakien, työttömyyden y.m. vaikutuksesta yhäti yltyy, paisuu ja laajenee, niin me näemme työväenluokan ankarasta luokkaorjuudesta pelastamisen suuren asiän kutsuvan luokkatietoisia aineksia entistä perin pohjaisempaan työhön vanhoissa ammattiunioissa. Sillä juuri näiden ainesten on murrettava taantumus kaikissa työväenjärjestöissä, juuri näiden ainesten tehtävänä on säälimättä irroitettava työväen suuret pohjajoukot työnantajain kätyrien ja ammattiunioitten taantumusjohtajain talutusnuorasta. Näiden ainesten velvollisuus on kehittää vallankumouksellista luokkaunionismia, joka muodostaa järjestönsä ja taistelutaktiikkansa sopusointuisaksi ja solidariseksi työväenluokan yleismailmallisen valtataistelun kanssa. Ja tässä tehtävässä todella luokkatietoiset ja kumoukselliset työläisten etuvartiotaistelijat eivät saa väsyä eikä langeta epätoivoon. Sillä jos kerran me aijomme voittaa mailman, silloin meidän täytyy ensin kyetä voittamaan ja murtamaan taantumukselliset teljet itse työväenliikkeen piirissä, koska kapitalismi nojaa ja pysyy pystyssä enään ainoastaan työväenluokan tietämättömyyden ja sen taantumuksellisten johtajain tukemana.

Foster Venäjän vallankumouksesta

II.

Venäjän tapahtumat voitaisiin suunnata seuraavasti: Järjestyneet työläiset ja talonpojat ovat kukistaneet kapitalistiset riistäjät ja maanomistajat ja ottaneet haltuunsa teollisuudet ja maanomaisuudet. Ja he käyttävät niitä nykyisin omaksi eikä kenenkään muiden hyväksi, he eivät maksa korkoa, ei vuokraa eikä voittoa kenellekään. He pitävät työnsä hedelmät itsellään ja puolustavat kommunistista tuotantoa ja jakojärjestelmää. He ovat perustaneet työläisten valtion, jota suojelee työläisten oma armeija. Molempia näitä he kontrolleeraavat kaikissa yksityiskohdissaan.

Näistä poliittisista ja taloudellisista perusmuutoksista sitten seuraa kokonaisia sarjoja Venäjän entisten laitosten poistamisia, muokkaamisia ja uudestaan järjestelemisiä, kaikki nämä muutokset muodostavat yhteensä huomattavan yhteiskunnallisen vallankumouksen. Monet amerikkalaiset ammattiunionistit, ollen kapitalistisen konservatismin ruokkimia ja holhoomia, ovat suuresti närkästyneet siitä ajatuksestakin, että kapitalistit ja maanomistajat kukistettaisiin vallasta ja heidän omaisuutensa takavarikoitaisiin, kuten Venäjän työläiset ovat menetelleet. He eivät voi nähdä mitään yhtäläisyyttä sellaisessa menettelyssä ja heidän omassa jokapäiväisessä taistelussaan. Ja kuitenkin pohjaltaan nämä kaksi prosessia ovat samaa. Meidän amerikalaiset ammattiuniomme jännittävät järjestyneen voimansa ja intelligenssiänsä työnantajia vastaan ja kiskovat niiltä kaikki myönnytykset mitä suinkin voivat, huolimatta siitä kuinka syväl lisiä ne ovat merkitykseltään. Venäjän työväen järjestöt, työskennellen samanlaisten periaatteitten mukaisesti, mutta verrattain paljon suuremmalla ymmärryksellä, päättäväisyydellä, kurilla ja voimalla kuin mitä meidän uniomme omaavat, ovat onnistuneet lopullisesti ja täydellisesti kukistamaan ent. sortajansa. Mutta sensij. että he olisivat tyytyneet ottamaan itselleen vain pieniä myönnytyksiä, kuten me, he ovat tehneet puhdasta jälkeä, ja pakottavat riistäjänsä luovuttamaan kaiken valtansa yhdellä ainoalla iskulla. Tälläinen on asema supistetusti sanoen. Venäjän ja Amerikan työväenliikkeen erotus on ainoastaan niiden kehityksen laajuudesta. Itseasiassa ne ovat tarkotukseltaan ja olemukseltaan samoja, ja se on todella sokea ammattiunionisti joka ei tunnusta yhteyttä ja samanlaisuutta oman ja hänen enimmän kehittyneitten venäläisten veljiensä kanssa.

Minun tarkotukseni ei ole tehdä yksityiskohtaista tilastollista raporttia tilanteesta täällä, mieluummin aijon käsitellä asioita aakkoselliselta kannalta täällä. Minä haluan ainoastaan osottaa millaiselta uusi ja nudestaan rakennettu neuvosto-yhteiskunta näyttäytyy tavalliselle ihmiselle. Minä haluan kertoa Amerikan työväenluokalle millä tavalla Venäjän työväenluokka, joka nyt on vallassa, on käsitellyt elintarve-, vaatetus-, huvi-, kansanvalistus-, hallitus-, teollisuushallinto-, työväen järjestö-, kansallista-, puolustus-, y.m. asioita.

Mahdollisseti on helpointa alkaa saapumisesta vierailijana ihmeellisen ja moninaisen uuden Venäjän kommunistisen yhteiskunnan rajoille ja kuvata mitä sen jälkeen on tapahtunut ja mitä vierailija on nähnyt. Venäjä on vieläkin vallankumouksen kourissa, joten maahanpääsy on vaikeaa, on tärkeää ryhtyä kaikkiin varotoimenpiteisiin urkkijoita ja vastavallankumouksellisia provokaattoreita vastaan.

Maahan pyrkivän on odotettava rajaseudun kaupungissa siihen asti kunnes hänen hakemuksensa on alistettu hallituksen asianomaiselle virastolle Moskovassa. Jos sitten hallitus huomaa hänen maahanpyrkimystarkotuksensa päteväksi ja tärkeäksi, annetaan hänelle lupa. Tämän jälkeen on hänestä tullut Venäjän sosialistisen federatiivisen tasavallan vieras. Niin kauan kuin hän oleskelee Venäjällä, hänet ruokitaan, vaatetaan, hänelle hankitaan asunto, häntä viedään huvitilaisuuksiin, häntä opastetaan ja yleensä hänelle annetaan kaikenlaista vieraanvaraisuutta, ilman että se maksaisi hänelle mitään. Kohteluun nähden ei tehdä eroa siitä huolimatta kuka henkilö on, mikä hänen asiansa on, olipa hän sitten diplomaatti, sanomalehtikirjeenvaihtaja, myönnytyksiä etsivä kapitalisti, vallankumouksellinen, työläinen, joka on saapunut tarkastamaan uutta maata, eli mikä tahansa, jokaisessa tapauksessa annetaan hänelle sama kohtelu ja sama vieraanvaraisuus. Hän on Venäjän hallituksen vieras.

Työläisille jotka elävät kapitalistisissa maissa tämä ehkä tuntuu oudolta, mutta kaikki tämä on varsin luonnollista kommunistisessa yhteiskunnassa. Neuvosto-Venäjällä on ainoastaan kaksi käytännöllistä keinoa elämän välttämättömyyksien ansaitsemiseksi, joko työllä tai taidolla, ja luonnollisestikaan ei Venäjän hallitus vaadi että tilapäisesti maassa vierailevat henkilöt ryhtyisivät työhön.

Se tynkäpuolueen kokous

Kutsuu Kolmatta Internationalea «murhaajien järjestöksi«.

Sosialistipuolueen tyngän kokouksessa Detroitissa on tehty jo yksi päätös, joka riittää kuvaamaan koko kokouksen menoa ja antaa oivallisen kuvan siinä vallitsevasta hengestä.

Kokous nimittäin 35 äänellä neljää vastaan päätti olla liittymättä Kolmanteen Internationaleen — johon se kyllä ei pääsisikään. Päätöslauselmassa, jota kokonaisuudessaan emme ole saaneet käsiimme, kutsutaan mainittua maailmanlaajuista järjestöä murhaajien järjestöksi ja selitetään, etei siihen voida liittyä, se kun harjottaa «sosialistien murhaamista«. Kokouksessa joka tapauksessa syntyi asian johdosta kiivas sananvaisto ja kokoussalin parvekkeilta kuultiin «epävirallisia huomautuksia« — siellä oli nimittäin Kolmannen Internationalen kannalla olevia, jotka kuuntelijoina ottivat osaa kokouksen menoon.

Erikoisesti ottivat osaa keskusteluun tässä kysymyksessä tyngän vanhat kersantit Berger, Hillquit ja muut. Ja kaikilla oli sanottavanaan jotain Kolmatta Internationalea vastaan. Mutta ettei tämä tynkäkään ole puhdas todistaa se, kun kokoukseen oli saapunut vielä neljä sellaista arvattavasti keskitiellä ollutta, jotka arvelivat Amerikan sosialistipuolueen johtokermaan voivansa vaikuttaa vallankumouksellisilla aatteilla.

Ei vielä ole vaikea olettaa, että tätä päätöstä liehutellaan Europan kapitalistien ja sosiaalidemokraattien lehdissä jonkinlaisena suuremmoisena todistuksena sosialistien kannasta yleensä Venäjään nähden.

Kolmas Internationale on siis murhaajien järjestö! Sellaiset enkelit kuin Berger antavat siitä sen tuomion. Tappavat sosialisteja! Kolmas Internationale pitää yllä diktatuuria ja on se suurin agitaattori. Ja diktatuuria ei tarvita, selittää kokous, sillä «me kasvamme« sosialismiin.

Venäjän vallankumouksen häväiseminen Amerikassa on jäänyt kaikenlaisten «työväenjärjestöjen« nimellä tunnettujen tehtäväksi. Amerikan Työväenliiton kokouksessa sitä häväisi Gompers ja hänen perintöruhtinaansa, sosialistipuolueen tyngän kokouksessa «sosialistit«. Erikoisesti muistamme sen hätähuudon, minkä Kautskyn seuraajat päästivät silloin, kun Gruusiassa muodostettiin neuvostohallitus. Siellä nimittäin oli «oikeita« sosialisteja pitämässä vallan nyörejä käsissään, Tchseidse, Tseretelli y.m. Näiden puolesta vedottiin «koko maailmaan« ja ennenkaikkea bergeriläiset tässä maassa pitivät melua siitä, kun tämä sosialidemokraattien loistonäyte vallankumouksesta, Gruusian «tasavalta«, kukistettiin. Silloin puhuttiin siitä, kuinka Kolmas Internationale «murhaa sosialisteja«.

Selvää on, ettei missään maassa, jossa työväki on julistanut diktatuurin, vastaan sonkottaminen käy näin sä, vaikkapa olisi minkä puolueen jäsen. Diktatuuri on kiehumakauden kuria ja vastustaja, silatkoon hänen nimeänsä vaikka minkä puolueen jäsenyys, alistukoon sen alaiseksi. Tätä ne herrat Detroitissa pelkäsivät.

Amerikalaiset menshevikit, leimatessaan Kolmannen Internationalen «murhaajien järjestöksi«, painuvat viimein julkisuudessakin siihen,mihin ovat aikoja sitten verhotummin pyrkineetkin.

Niille suomalaisille, jotka järjestömme eroamisen jälkeen jäivät odottamaan puolueen selvää ja lopullista suhtautumista kansainvälisyysasiassa, pitäisi päätöksen selvästi osottaa millaiseen joukkoon heillä on kunnia kuulua. Heille pitäisi selvitä, että rahoineen ja toimineen kannattavat taantumuksellista, vastavallankumouksellista järjestöjätettä, jonka kuolinhuokauksia Detroitissa asetetaan ponsien muotoon. Kauniisti nämä veljet ovat jonottamassa «kasvamista sosialismiin«, joka kasvaminen käy työväenluokan asian kavalluksen merkeissä. Heille merkitsee sosialismi-nimen käyttäminen [...] joukkojen petkuttamista, virastososialismia, virkakiipeilyä ja sitä muka köyhälistön valtaannuosun vastustamista.

Olemme iloisia, että Detroitin kokous on lausunut selvästi ajatuksensa. Sillä nyt siihen tynkään ei voida peijata enää työläisiä, vaan olijatuu sen toiminta berger-mallista pikkuporvareiden värväämiseen ja niiden hännillä riippuvien pikku-bergereiden äänten kalastamiseen. Kunnes kehitys itse lähiaikoina antaa [...] ko kummittelevalle tyngälle armoiskun. — Työmies.

Vapaudessa ilmoittajille

Lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissamme seuraavasti:

Tiistain lehteen viimeistään kello 12 lauantaina.

Torstain lehteen viimeistään kello 12 tiistaina.

Lauantain lehteen viimeistään kello 12 torstaina.

Osastojen ja yleensä kaikkien ilmottajiemme on parasta ottaa ylläolevan huomioonsa. Myöhäset ilmotukset vaikuttavat helposti lehtemme myöhästymisen ja siksi niitä on vältettävä.

Rahaa Suomeen

Smk. 48.00 Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT OVAT SEURAAVAT:
40c. lähetyksistä alle $30.00; 50c. lähetyksistä $30—$40; 60c. lähetyksistä $40.00—$60.00; 75c lähetyksistä $60.00—$100.00. Yli $100.00 25c. jokaiselta alkavalta sadalta lisää.

VAPAUS
Box 69, Sudbury, Ont.

Torontossa ottaa rahalähetyksiä vastaan tov. A. T. Hill, 17 Bellfair Avenue.

HELSINGIN TYÖVÄEN SÄÄSTÖPANKKI
SUOMI, HELSINKI

KORKO:
Säästötilillä 7%
Juoksevalla tilillä 6%

Talletuksia Canadassa välittää Vapauden konttori. Työläiset, lähettäkää säästönne omaan, vakavaraiseen rahalaitokseenne, joka myös suorittaa muita sille antamianne tehtäviä.

Punaiset ja Valkoiset

(Jatkoa n:roon 59)

Sen vuoksi paisuttikin miesten povia ylpeys, ilo siitä, että he voivat tehdä jotakin saavuttaakseen vapauden kansalle vuosisataisorjuudesta. Komppaniassa oli puolet maalaisväkeä, puolet kaupunkilaisia. Toiset ajattelivat entistä maaorjuuteen lähentelevää elämäänsä, toiset palkkaorjuuttaan, kotejaan, äitejään, vaimojaan, lapsiaan, joiden tulevaisuutta he menivät puoltamaan.

— Tunnussana! kajahti äkkiä metsänrinnasta vaatimus.

— Leipäkortti! vastasi päällikkö komppaniansa puolesta.

Marssi jatkui tahdikkaasti, äänettömyydessä.

Päästiin muutamien kilometrien päähän määräpaikasta. Rintama levennettiin. Äkkiä toivat etujoukot kaksi valkokaartilaista pistimien välissä ylipäälliköiden eteen, jotka parhaillaan neuvottelivat hyökkäyksestä. Miehet olivat puetut valkoisiin villapaitoihin, valkoisiin housuihin, valkoiseen hiihtolakkiin.

— Kuinka monta miestä teitä on? Kuka on johtajanne? Onko teillä tykkejä?

— Emme ole ilmiantajia, vastasi toinen vangeista ylpeästi. Hän oli ilmeisesti herraspoikanen, tuskin kahdenkymmenen. Hän esiintyi röyhkeästi ja halveksien. Toinen näkyi olevan työläinen, jonka koko olento tuntui painuvan kokoon häpeästä. Ilmeisesti oli hänet houkuteltu porvarien kaartiin, sillä toisten työläisten näkeminen herätti hänessä omantunnon tuskia.

Heiltä ei saatu mitään tietoja. Heidät määrättiin seuraamaan rintaman taakse. Vahti, joka heitä kuljetti, yritti omasta alotteestaan tiukata tieoja. Kun ei saanut, huitasi nuorukaista vasten suuta. Muta samassa iksi päällikön nyrkki vahdin maahan.

— Emme ole raakalaisia! huudahti hän kiihtyneneä vahdille, joka kömpi ylös tien vierestä. — Joudut toverioikeuden tuomittavaksi. Sotavankeihin ei saa koskea! Joka sotavangin surmaa, ammutaan!

Aikoi vielä jatkaa, mutta samassa annettiin määräys etenemiseen. Ja hän astui komppaniansa etunenään.

Rintaman täytyi pujotella metsän läpi. Lähellä kylää levisi aukeama. Hannes saattoi jo eroittaa kartanon kylän keskipaikkeilta.

Rät! Ret! Prrrr!

— Kuularuisku!

Etujoukko heittäysi lumeen. Joukko määrättiin kiertämään kylän oikealle sivustalle, lähemmäksi kartanoa.

Kuului yhteislaukaus punakaartin riveistä. Kanuunoita eivät he olleet voineet mukanaan kuljettaa. Ratsujoukko oli jättänyt hevosensa metsään. Askel askeleelta, nousten kumaraan ja laskeutuen jälleen vatsalleen eteni rintama. Nyt jäi musta pilkku lumelle, toinen, kolmas........ Ruumiita. Kuularuisku oli tehnyt tehtävänsä.

Toiset jatkoivat etenemistä ampuen, yhä ampuen.

Sillä välin marssi joukko tiukasti eteenpäin. Kylän reuna oli saavutettu, kun äkkiä pamahti laukaus, toinen. Ne eivät osuneet.

— Yhteislaukaus! Eteenpäin!

Joukko lähenee juoksumarssissa kylää. Tuhoava tuli kaataa joukosta kymmeniä miehiä. Hanneksen rinnalta kaatuu useita. Toiset komennetaan pitkälleen, jatkamaan ammuntaa. Lähetetään hakemaan lisäväkeä. Aivin kylän rajalla astuu rakennuksen takaa äkkiä esiin mies, punainen nauha käsivarressaan. Hän haparoi käsillään ilmaa, hänen silmänsä ovat puhkaistut, korvansa silvotut. Hannes pysähtyy........ Se on punakaartilainen! Lahtarien silpoma! Mies kaatuu samassa luodista, ei tiedetä, kummalta puolen se tuli. Raivosta riehuu rintamme edeteessään kylään.

Kartanossa ammutaan yhteislaukaus. Vasta kun talo on melkein seulana, kohotetaan ikkunaan valkoinen vaate.

Valkoiset haluavat siis antautua!

Luottavasti, arkailematta astuu pienempi joukko, Hannes mukana, taloon.

Mikä näky! Ruumiita ikkunan edessä penkillä. Keskellä lattiaa. Tuvassa seisoo kymmenkunta valkokaartilaista, heidän joukossaan kaksi jääkäriä, puvusta päättäen.

Samassa nousevat valkokaartilaisten pistimet.

— Koirat! ehti päällikkö huudahtaa nähdessään törkeän petoksen.

Kymmenestä saksalaisesta kivääristä pamahtaa samassa yhteislaukaus ja viisi miestä kaatuu oviaukossa toistensa päälle. Samassa pamahtaa kahdesta ikkunasta laukauksia, ja minuutissa näkyy lattialla vain röykkiö valkokaartilaisten ruumiita ja ovensuussa punanauhaisia. Kuolemankorinaa, huohotusta, vääntelehtimistä. — — —

Kohtalo oli suosinut Hannesta. Hän ei saanut naarmuakaan. Mutta tulikasteensa hän kyllä sai. Muutamissa tuokioissa oli hän saanut kokea sodan hirveimmät kauhut, muutamassa tuokiossa ehti hänestä karista koko hänen entinen vanha minänsä, kuten hänestä tuntui. Elämä, kuolema, sääli, hyväuskoisuus, säveys — joutavia! Ne ovat rauhallisen elämän käsitteitä. Tapa ellet tahdo tulla tapetuksi, petä ellet tahdo tulla itse petetyksi, ei armoa, sillä sitä ei itsekään saa — et ainakaan roistoja vastaan taistellessasi. Siinä mietteet, jotka heräsivät Hanneksen sisimmässä ensi järkytyksestä toivuttuaan ja haikein mielin silmäillessään kunniaatomien vastustajiensa uhreja kaatuneiden toveriensa kylmeneviä ruumiita. — —

Tavantakaa lauloivat tykit, tuon tuostakin rätisivät kuularuiskut ja konekiväärit, ja lakkaamatta vinkuivat kuulat juosuhaudoissaan Työläis-Suomea puolustavain proletaarisotilaiden tuliputkista. Ja tuolloin tällöin valaisi yöllistä taivaanrantaa pommien sytyttämäin rakennusten valtaisat loimut.

Kerran tapahtui kummaa.

Vihollinen hyökkäsi. Sen taajat ketjut lähestyivät meikäläisten juoksuhautoja. Mutta vaikka hyökkääjät ampuivat taajoja yhteislaukauksia, eivät kuulat lentäneet maille halmeillekaan. Joku yksinäinen kuula vain mäsähti juoksuhaudan turpeisiin tai paukahti läheisiin puihin. Taistelun tuoksinassa ei tätä merkillistä seikkaa kuitenkaan keritty sen pitemmälle aprikoimaan. Meikäläiset päästivät vihollisen aivan lähelle suojeluspaikkaansa. Mutta sitte suuntasivat he murhaavan tulensa hyökkääjiä vastaan. Näitä kaatui luokona ja rippeiden oli paettava henkensä kaupalla meikäläisten syöstessä juoksuhaudoistaan ja itsepintaisesti ajaessa heitä takaa.

Taistelun tauottua vasta arvoitus selveni. Hyökkääjäin enemmistö oli ollut työläisiä, jotka olivat ampuneet ilmaan ja heittäneet henkensä nostamatta asettaan luokkatovereitaan vastaan, sortuneet naamioidun teloituksen uhreina.

Mitä lausuikaan tästä upouutukaisesti julmuuden laadusta sama kyvykäs kirjailijamme, joka jo edellä luvussa «Työmies ja talonpoika» sai puheevuoron.

Kas tässä mitä hän kipenöivällä kynällään valkoisten naamioittujen teloitusten paraikaa muodissa ollessa kirjoitti:

NAAMIOITTU TELOITUS — VALKOINEN PYÖVELI

Mikä hirmusanoma Svinhufvudin kauhumailta! Nämä onnettomat, ikänsä herrojen ja isänmaan hyväksi raataneet työläiset olivat niitä, jotka ovat joutuneet samaisten Mannerheimien y.m. toimeenpanemaan naamioidun teloituksen uhriksi. Ne oli, toisin sanoen, väkivallalla pakoitettu valkoisten riveihin ja ajettu sitten etulinjalle taistelemaan niitä omia työläisveljiään vastaan, joilta he odottivat apua ja pelastusta. Ne työläiset eivät sittenkään pettäneet omia veljiänsä vaan ampuivat ilmaan. Sen kyllä olivat edeltäpäin jo tienneet Mannerheimit, Svinhufvudit y.m. He eivät olleet toivoneetkaan niiltä työläisiltä taisteluapua. He olivat pakoittaneet ne työläiset vain sinne etulinjalle voidakseen ne tuhota naamioidulla teloituksella, ilman muodollista oikeudenkäyntiä. Tämä kauhuntapaus ei kuitenkaan ollut ainoa, vaan ainoastaan yksi lukemattomista, jokapäiväisistä tapauksista. Herrojen Svinhufvud-Mannerheimien ja Renvallien pakollinen asevelvollisuus ei ole mitään muuta kuin veristä naamioitua teloitusta. Sen pakollisen asevelvollisuuden nimessä ja varjossa raahaavat samaiset pyövelit joka päivä Suomen hyödyllisiä, paljon kärsineitä työläisiä etulinjoille joukkoteurastuksen, naamioidun teloituksen uhriksi. Kaikkien sotien historiasta en ole tavannut mitään niin hirvittävää, niin pyöristyttävän veristä ja raakaa, armotonta ja sydämetöntä. Ei voida esim. hunnien kuninkaan Attilan osoittaa tehneen mitään niin kauhistuttavaa, niin liioitellen kuin hänen julmuuksistaan puhutaankin. Ja Attila oli kuitenkin alkukorpien villi henki. Nykyiset sivistyskauden Svinhufvud-Mannerheimit painuivat kyllä ensiksi Lapin läheisiin synkkiin korpiin karatakseen niiltä pimeyden perukoilta työväestön niskaan ja todellakin näkyy, että he ovat niillä perukoilla imeneet muinaisen synkän Lapin raakaa, pimeää ja veristä noidanhenkeä. Ne hyödyttömät herrat ovat lähteneet tuhoamaan Suomen hyödyllistä työväkeä, kauheimman ja syvimmän raakalaiskauden hengessä ja merkeissä.

Ja eihän se ole mitään odottamatonta kun ottaa huomioon, että samaisten kauhuntöiden ensimäisenä toimeenpanijana on Mannerheim. Se mieshän on nimittäin kasvanut Venäjällä venäläisten kenraalien hengessä ja kukapa ei tietäisi mitä henkeä venäläinen kenraali on edustanut ja edustaa. Siitä venäläistä kenraalia ovat edustaneet esim. miehet, joille omakin kansansa on antanut kaameat liikanimet: «Puolan pyöveli», «Persian pyöveli» y.m. ja se samainen venäläinen kenraalihan oli Suomessakin tunnettu Isonvihan kenraaleista kenraaliluutnantti Bobrikoffiin ja Mannerheimiin asti. Onhan tosin Mannerheim saanut kasvatuksensa alun suomalaisessa, suomalaisen työläisen kustannetussa Haminan kadettikoulussa, mutta varsinaisen sotilaskasvatuksensa hän on kuitenkin saanut Venäjällä, pyövelikenraalien kotimaassa. Lisäksi oli Haminankin kadettikoulu aivan venäläismallinen julmurien kasvatuslaitos.

Kun hän sitten vielä Venäjällä kävi läpi oikean bobrikoffikoulun, sai siellä lopullisen ja varsinaisen sotilaskasvatuksensa, eli ja kasvoi niiden Myasojedoffien y.m. joukossa ja hengessä, jotka järjestelivät verisiä pogrommeja, riehuivat hrisipuineissa ja rosvosivat kenttäoikeuksinensa, niin arvaa, että hän, juuri hän on mies paikallaan panemaan toimeen naamioittuja teloituksia. Ei ole siis ihme, että juuri semmoisen miehen kutsuivat tänne Venäjältä Suomen porvarien johtomiehet, Svinhufvudit, Stohlbergit, Ivalot, Danielsson-Kalmarit, Schubergssonit, Alkiot, Gebhardit, Räntäkarit, Virkkuset, Ingmanit ja lukemattomat muut «isänmaanisuuden» edustajat. Mannerheim ei ole heidän toiveitansa pettänyt. Se on osoittanut olevansa venäläisen pyövelikenraalin perikuva. Sotaoikeuksien turhaa muodollista työtä se on osannut helpoittaa m.m. panemalla toimeen sen naamioidun teloituksen, josta tässä on puhe. Länsi-Europan porvaristo käytti aikoinaan työläisjoukkojen tuhoamiseksi hirmuisia verilöylyjä, Venäjän pyövelikenraalit järjestelivät siinä tarkoituksessa pogrommeja ja niiden pyövelikenraalien verinen perikuva Mannerheim on nyt keksinyt uuden teurastustavan, naamioidun teloituksen. Hänkin näet tahtoi omalta osaltaan rikastuttaa ihmiskuntaa ja sen kulttuuria jollain omalla keksinnöllänsä. Tosin muinaisen Lapinkin noitien synkkä henki hätkähtäisi tuu sen keksinnän edessä, mutta mistä välittää se, joka on rahasta itsensä pyöveliksi myönyt.

(Jatketaan).

Vappu V, 1921

Muutamia tämän vuoden Vapun numeroita on niinikään vielä mättä. Vappu on erinomainen julkaisu ja moninkertoin tärkeä a vielä nytkin vaikkakin Vappu onkin jo ohitse. Tilatkaa itsel ne kappale, että ette jäisi ilman tuota arvokasta kirjallisuuslisää e vuotena. Hinta 90c.

Seuraavia kirjoja niinikään pitäisi jokaisen aikansa tasolla olevan rin hankkia:

NIKKA TAUTI, kirj. N. Lenin	.50
AIMAN VALLANKUMOUS JA III INTERNATIONALE	.50
AL, kirj. G. Sinovjev	.40
NSKAN KANSALAISSOTA, kirj. Karl Marx	.65
YHÄLISTÖN DIKTATUURI, kirj. Karl Kautsky	.85
MMENEN SOKEAA JOHTAJAA, kirj. Arthur M. Lewis	
YYHÄLISTÖN VALLANKUMOUS ja LUOPIO KAUTSKY, kirj. N. Lenin	65
OMEN KIELIOPPI, kirj. N. E. Setälä	1.00
OINKIELEN OPPIKIRJA, kirj. E. N. Setälä	.75

Kaikkia näitä kirjoja voidaan tilata osotteella:

VAPAUS

Box 69. SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN ASIAMIEHET!

ää levittämään Punikkia oikein erikoisella tarmolla. Se tulee ole elppo tehtävä, sillä jokainen työläinen tilaa itselleen Punikin kunhaan siamies siitä hänelle huomauttaa.

anadan toverit ovat olleet pakotettuja olemaan ilman proletaarista pi kuvalehteä jonkun aikaa, mutta Punikki tulee nyt vapautamaan heitä eesta saapumalla luoksenne 2 kertaa kuukaudessa. On huomat aljastaa tämän kapitalistisen järjestelmän nurinkurisuuden. elä, että Punikki ei edusta pilaa vaan pilan vuoksi, vaan se purevalla AT JA KIRJOTUKSET TARRAAVAT AINA KIINNI PÄIVÄN TAPAHTUMIIN

simiehet voivat myöskin tilata Punikin irtonaisnumeroita myytäväk varsinkin suuremmilla suomalaisasutuksilla käy tämä hyvin päinsä, unikki on kaupaksi käypää tavaraa.

unikin tilaushinta on $2.00 vuosikerta ja $1.15 puolivuosikertaa. ähettäkää tilauksenne Vapauden konttori nvälityksellä, osotteella:

VAPAUS

69, Sudbury, Ont.

Toverillisesti, PUNIKIN KONTTORI, Superior, Wis.

Keskusosuuskunnan toimeenpanemat kolmannet

Osuustoiminta-KURSSIT

avat Superiorissa, Wis., ensi syyskuun 5 p:nä. Kurssit kestävät ikkiaan 5 viikkoa. Opetustunteja 210; niistä kirjanpidolle varat 110 tuntia, osuustoiminnalle (eri muodoissaan) 70 tuntia, osuus uppojen liikkeenhoidolle 20 tuntia, kauppakirjeenvaihdolle 10 tun

Opettajina toimivat: H. V. NURMI, JOHN NUMMIVUORI ja EVERI ALANNE (johtaja).

Kurssimaksut $20.00. Pääsyvaatimukset: 18 vuoden ikä sekä äärättyjen opinnäytteiden suorittaminen.

Jotta jokaiselle kaikki mahdollisesti kurssilla vaaditut näytteet rvittavissa alkutiedoissa, on Keskusosuuskunnan neuvontaosasto rjestanyt erikoisen VALMISTAVAN KURSSIN, jossa ohjausta nnetaan kirjevaihdon kautta.

Niistä 77 oppilaasta, jotka ovat ottaneet osaa jompaankumpaan ellisistä kursseista, on noin 50 nykyään osuustoimintaliikkeen pal eluksessa, niistä 29 toimien osuuskauppojen liikkeenhoitajina.

Kursseille pääsyn avustamiseksi tulee Keskusosuuskunnan joh okunta julistamaan haettavaksi apurahoja eli stipendejä, joista ilmo taan tuonnempana.

Tiedustelkaa lähemmin kursseista osottella:

CO-OPERATIVE CENTRAL EXCHANGE,
Educational Department,
SUPERIOR, WISCONSIN.

Yhteistyö puolueettomien kanssa

oskovan «Isvestia» kirjoittaa: hteistyötä puolueettomien o ttoa hallintoasioihin me olemme halunneet ja pyrimme siihen nyt Ilman puolueettomain yhteis intaa (ei Neuvosto-Venäjä olisi nyt puolustamaa olemassaoloaan i puolueettomiahan puna-armei in keskuudessa. Mutta nämä puo ttomat sikäli kun he vilpittömäs maksuivat katsantokannan puo aa työtätekevien joukkojen etua, vat erittäin hyvin kommunistien ssa, työskennellen kaikilla elä toiminnan aloilla käsikädessä nii kanssa. Juuri tämän kommunisti ja puolueettomain keskeisen yh toiminnan perusteella onnistui vostotasavallan saavuttaa voitto. tenmmin rauhalliseen luomistyö siirryttäissä käy puolueetto n yhteistyö entistä välttämättö ksi. Kuten tunnettua, on tällä kellä lausuttu tunnus vetää rehel ä puolueettomia toiminnan mie läheisimpään yhteistyöhön neu otasavallan hyväksi. Ja tämä on an luonnollista: Neuvostovaltion minen on mahdollista vain kun ät rivit ottavat siihen toiminnal sti osaa. Ei mikään puolue voi aa tehtäväkseen itsellään korvata o kansaa. Se kyllä voi johtaa kan, viitoa sille suuntia, mutta kor a sitä omilla joukoillaan se ei ky ne. Neuvostovalta on työläisten talonpoikain valtaa; se on työtä kevän kansanjoukkojen parhain ehallinta muoto. Mutta voidakseen delisuudessa olla sitä, mitä sen tu olla, on sen muodostuttava näit n kansanjoukkojen toiminnallisen tietoisen luomistyön kautta. Erit in tärkeä on tämä taloudellisen omistyön alalla, missä pakkoa voi an vähemmän kuin millään muul alalla sovelluttaa käytäntöön. Tässä selitys siihen, miksi tällä hetkellä on esitetty tunnuslause puolueettomain mukaanvetämisestä. Silloin tällöin on tätä menett. noudatettu, mut ta viime aikoina on kysymys laajennut yleisemmäksi. Jos puolueettomat eivät tähän asti ole ottaneet riittävässä määrin ottaneet yhteistä taakkaa kantaakseen, niin on syy siihen osaksi heissä itsessään. Voipa sanoa, että he itse ovat pysyneet syrjässä haluamatta selvään yhteistoimintaan kommunistisen puolueen kanssa, ja ehkäpä myöskin syystä, että eivät ole luottaneet omiin voimiinsa. Osittain on tässä ehkä ollut syytä meissäkin. Välttämättömyydestä vetää puolueettomia mukaan neuvostovallan edun vuoksi, on meillä alun pitäen ollut selvyys, mutta kätemme ovat useasti tässä suhteessa olleet sidotut. Kärjistyneen ulkoisen ja sisäisen sodan kestäessä oli luonnollisesti jonkun verran vaistomaista epäluottamusta niihin, jotka asettumalla puolueettomuuden kilven alle ikäänkuin välttelivät yhteistä vaaraa ja vastuunalaisuutta. Jokainen järkevä henkilö käsittää, ettei taistelun temmellyksessä, jolloin oli kysymys itse Neuvosto-Venäjän olemassaolosta, voitu kaikkialle ja vastuunalaisiin paikkoihin päästää puolueettomia, joista ei kukaan voi mennä takeisiin. Toiselta puolen saattoivat puolueettomia huonoon huutoon ne valepuolueettomat, jotka todellisuudessa olivat enemmän kuin puolueellisia vastavallank. ja käyttivät puolueettomuuskilpeä työläist. ja talonp. vallan räjähdyttämiseksi sisältäkäsin hangotellen ja asetellen kaikenmoisia esteitä tielle. Tällaiset herrat tälläkin hetkellä tuottavat pahaa mainetta rehellisille puolueettomille ja viimemainittujen on välttämättä päästävä irralleen sitä häväisevästä hännästään sallimatta valkokaartilaisten politikoitsijain varjoutua puolueettomain huudahdusten taakse ja esiintymästä kansan syvien rivien nimessä jotka eivät lainkaan ole myötätuntoisia vastavallankumouksellisille pyrkimyksille. Kommunistinen puolue on viimeisten kolmen vuoden kuluessa ilmi selvästi osoittanut, ettei sille luotansa pois sysääminen ole lainkaan ominaista. Me olemme työskennelleet, emme vain yhdessä puolueettomain kanssa, vaan vieläpä leirimme ulkopuolella olevain yksilöiden ja kokonaisten puolueiden kanssa, jotka eivät ole hyväksyneet ohjelmaamme, ovatpa vielä taistelleet yhdessä «vasemmistoes-errien puolueen» kanssa, sallien tämän puolueen jäsenten olla vastuunalaisimmilla keskuspaik. mutta me tulimme katalimmalla tavalla petetyiksi. Me olemme ottaneet töihin yhdessä kanssamme anarkisteihin, eserreihin, mensheviikkeihin y.m. kuuluvia yksilöitä sikäli kun me olemme voineet luottaa heidän henkilökohtaiseen kuntoonsa ja asiantuntemukseen. Me olemme usein tässä suhteessa pettyneet ja tulleet kavalletuiksi. Tälläkin hetkellä voidaan meidän virastoissamme ja vastuunalaisimmalla paikoilla tavata ei vain puolueettomia, vaan myöskin henkilöitä, jotka kuuluvat kanssamme eri mieltä oleviin puolueisiin.

Todella puolueettomille tovereille, joille työläis-talonpoikaisen Venäjän paras on syvimmin kallis ja jotka hyväksyvät neuvostovallan perusteet me sanomme: «Tervetuloa» Heitä me kutsumme yhdessä kanssamme käymään mustaan, mutta neuvostorakenteelle tärkeään työhön käsiksi, tarkoituksena parantaa työläisten ja talonpoikien syvien rivien asemaa.

Rikollisten puolesta

(Katkelma engl. sosioloogin E. Carpenterin teoksesta «Sivistys»)

Rikoksellinen on henkilö, jonka on syytetty ja todistettu olevan yhteiskunnalle vaarallinen. Mutta onko syytetyn penkillä istuva ihminen paikka-nuttuineen rauhanhäiritsijä tahi murtautuja, todella vaarallinen yhteiskunnalle? Onko hän vaarallisempi kuin tuo hyvä, vanha perukkipäinen herra, joka häntä syyttää? Siinä kysymys. Tosi, että hän on rikkonut lakia ja laki on eräässä mielessä yhteiskunnassa vallitsevan yleisen mielipiteen tulkki. Mutta ellei kukaan rikkoisi lakia, luutuisi ja kivettyisi yleinen mielipide ja yhteiskunta häviäisi.

Ja niin paljon on jokaapauksessa varmaa, että yhteisk. muuttaa mielipidettä alinomaa. Miten voimme siis tietää milloin se on oikeassa, milloin väärässä? Yhden aikakauden kirotut ovat seuraavan sankareita. Erään aikakauden ylistämiä pitää seuraava rikoksellisina. Tänään langettaa tuomari syytetylle tuomion; vuosia vierii ja yhteiskunta syyttää tuomaria. Sillä on uudet ohjeet, uudet lait ja se kiroo entiset edustajansa ja hänen käyttämät lait häväisevän inhon kuiluun. Yhteiskunta luo ilmeisesti kehityksemme tiellä aste asteelta uusia ihanteita juuri niin kuin jokainen ihmisyksilökin. Jokaisella ihmisellä on aina, tietoisesti tai tiedottomasti; ihanne, johon pyrkii. Siinä kirjallisuuden suuri merkitys. Yhteiskunnallakin on ihanteensa. Tuo ihanne on tangentti, haihtuva piste, joka osoittaa suunnan, mitä kohti yhteiskunta sillä hetkellä liikkuu. Ihannetta se ei saavuta, mutta seuraa kuitenkin suuntaansa — jonkun ajan kuluttua muuttaa se suuntaa: sillä on uusi ihanne.

Jos yhteiskunnan ihanteena on aineellinen voitto ja rikkaus, kuten suuremmilla joukoilla nykyään, ei se ketään tuomitse niin ankarasti kuin varasta, sillä hänhän jo kuuluu omistaviin ja on siis kunnioit. mutta kyllä köyhä. Ei millään voida todistaa, että köyhä varas todella olisi huonompi, kelvottomampi ja yhteiskunnalle vaarallisempi, kuin arvossa pidetty «suurtekijä». Mutta hyvin on ymmärrettävää, että «suurtekijä» kulkeusi yhteiskunnan vahvan virran mukana, kun taas köyhä piru koetti uida virtaa vastaan ja hukkui. Tahi, jos yhteiskunta, — kuten nykyään — perustuu yksityisomistukseen on sen vastakkais ihanteena salametsästys. Salametsästäjä on luultavasti täysin yhtä oikeassa kuin metsänherra, mutta nyt ei hän olekaan oikeassa. Hän edustaa aatosta ja oikeuskäsitettä, joka kuuluu menneeseen aikaan, jolloin kaikilla oli metsästysoikeus mailla; tahi myös tulevaisuuden aikaa jolloin tuo oikeus uudelleen palautetaan. Aikaisempina aikoina oli yksityisomaisuus oikeastaan varkautta. Onhan se selvää: mies joka yritti pidättämään itselleen yhteistä maata tahi muuta omaisuutta, joka avasi kappaleen yhteistä maata ja kuten nykyinen tilanherra, ei sallinut kenenkään sitä käyttää, joka ei maksanut veroa. Sellainen ihminen oli rikoksellinen, pahinta lajia. Mutta rikokselliset pysyttelivät pinnalla, pääsivät ensi riveihin ja ovat nykyisen yhteiskunnan kunniallista väkeä. Ja on todennäköistä, että meidänkin aikamme rikokselliset raivaavat tiensä, pääsevät ensi riveihin ja ovat tuulevaisuuden arvossa pidettyä väkeä.

Ihmisten siveellinen katsomus ei ole vain joka aikakautena jokaisella rodulla erilainen, vaan myös — mikä on hyvin huomiotaansaitseva seikka — saman ajan ja saman yhteiskunnan luokissa erilainen. Kun maanomistaja pitää salametsästäjää rikoksellisena, niin pitää salametsästäjä, kuten jo mainitttiin, tilanherraa itsekäänä heittiönä, jolla on poliisi puolellaan; jos kunnioitettava osakkeen omistaja, joka sievästi elää osingoillaan, pitää päiväpalkkalaista ja ravintolassa istujaa ruokottomana henkilönä, niin halveksii päiväpalkkalanen puolestaan osakkeenomistajaa lurkkimaisena varkaana. Ja on hyvin vaikea ratkaista kumpi on oikeassa. Kaikkina ajankohtina kuvastaa laki mahtavimman, hallitsevan luokan katsomusta; se on epäilemättä hitaasti muodostunut ja hitaasti muutunut, muta alati hallitsevan luokan lisäämä ja muuttama, alati sen käyttämä. Nykyään kuvaa ehkä parhaiten hallitsevan luokan siveyslakeja «soveliaisuus» ja jos kysymme miksi tuo laki kuristaa muita luokkia ja kirjoitettu, juristinen laki on tullut sen rinnalle (sikäli, että se luokka, joka ei niihin alistu, merkitään kokonaan «rikokselliseksi») niin voi vastaus olla vain, koska se on juuri sen luokan siveyslaki, jolla on valta. Säädyllisyys niiden siveellisyyttä, joilla on omaisuutta ja valtaa. Ja kun heidän käytettävinään on myös kerkeät kynät ja kielet on heidän kantansa se mitä kirjallisuus ja sanomalehdistö edustavat. Missään tapauksessa ei sen tarvitse olla parempi kanta, kuin joku muukaan, mutta se on se joka tällä hetkellä tilapäisesti on voitolla. Se on sen luokan siveellinen katsantotapa, joka edustaa nykyistä yhteiskuntaa, se on porvariston siveellinen kanta. Se eroaa paljon feodaalisesta menneisyyden moraali-ohjeista, aateliston ja ritariston moraalista ja samaten myös tulevaisuuden demokraattisesta moraalista: veljeydestä ja tasaarvoisuudesta; se on kauppaajan moraalia, jonka tunnussananssa on omaisuus.

Meidän päiviemme säädyllisyys on omaisuuden säädylisyyttä; mikään ei ole niin säädyllistä kuin rikkaana oleminen. Laki sen vakuuttaa, se on läpikotasin rikkaitten puolella; oikeus on köyhälle liian kalista. Rikosta jotain henkilöä vastaan pidetään säännöllisesti pienempänä, kuin omaisuutta vastaan tehty rikos.

Tähänastisesta käynee kyllin selväksi, ettemme yleensä nimitä jotain henkilöä rikokselliseksi sentähden, että hän on rikkonut jotain ikuista siveyskäskyä vastaan — sellaisia ei ole — vaan sentähden, että hän ei ole kunnioittanut oman aikansa lakeja, jotka tykkänään riippuvat kunkinkertaisesta ihanteesta.

Spartalaiset näyttävät pitäneen varkautta luvallisena, koska he ajattelivat ,että varastamistottumus kohottaa miehistön sotilaallista näppäryyttä ja lamaannuttaa halua koota omaisuutta, sillä sitä pitivät he suurimpana turmiona. Nyt on suuren rikkauden kokoominen suurin hyve ja varasta pidetään turmiollisena. Kun nyt näemme, että, kuten historioitsiamme opettavat,yhteiskunta on uultavasti pyrkimässä aikaisemmasta kommunistisesta tilasta välitilan kautta, jolloin yksityisomaisuudella on merkityksensä, tulevaisuuden korkeampaan kommunistiseen olotilaan, niin on selvä, että varas samoinkuin salametsästäjäkin ovat ihmisiä, jotka protesteeraavat yhteiskunnallisen muuttelevan ihanteen liian yksipuolista herruutta vastaan.

TORONTON UUTISIA

Toronton S. S. Osaston ja suomalaisen OBU osaston yhteisessa keskustelu kokouksessa kesäkuun 26 päivä, oli keskustelun aiheena, näiden molempien suomalaisien osastojen toiminnan yhdistäminen. Kokouksen avasai S. S. Osaston puolesta J. W. Ahlqvist, mainiten lyhyesti kokouksessa keskusteltavasta kysymyksestä, jonka jälkeen A. Hill alusti kysymyksen yhteenliittymisestä muodoissa, joissa kansainvälinen työväen liike kutsuu koko maailman työtä tekevää työväestöä yhtenliittyneenä toimintaan kapitalistisen järjestelmän hävittämiseksi, jossa työssä tarvitaan yhdistyneet joukot, eikä mitään eri ryhmiin jakautuneita joukkoja, jotka ovat heikkoja yhdistynyttä kapitalistiluokkaa vastaan. Alustajan lopetettua, alkoi varsinainen keskustelu, johon tuhlattiin koko ilta ja illan kuluessa käytettiin kaikkineen 28 puheenvuoroa, joista suurin enemmistö oli sitä mieltä että paikkakunnalla oleva suomalainen OBU osasto voi paljon paremmin edistkää OBU propagandaa suomalaisten keskuudessa, yhtymällä jokainen yksilö Toronton S. S. osastoon, ja säilyttävät jäsenyytensä edelleen OBU:n Englanninkielisessä OBU propaganda osastossa koska sellainen kerta on paikkakunnalla, niin aivan tarpeetonta pitää kahta tällaista propaganda osastoa koska se voidaan yhdelläkin tuo periaatteiden levittäminen tehdä, ja tuon Englaninkielisen osaston kautta on jokaisella suomalaisella tilaisuus aineellisesti avustaa OBU:ta niin paljon kun heillä siihen varoja ja voimia riittää ja taasen yhdistyneenä suomalaisena osastona voimme paljon voimakkaammin kansalaisten keskuudessa tehdä valtiollista ja taloudellista kasvatus työtä, koska keran Toronton S. S. osasto kuuluu Canadan suomalaiseen sosialistijärjestöön, jonka periaatejulistus velvoittaa jokaisen osaston tekemään jäseniensä keskuudessa vallankumouksellista kasvatustyötä, sellaista, joka kyllin selvästi näyttää jokaiselle porvarillisen reformistisen toiminnan riittämättömyyden työväen luokan oikeuksiinsa pääsemiseksi, se kä samalla S. S. järjestö velvoittaa jokaisen osaston edistämään industrialistista unionistista toimintaa, ja näin ollen voidaan suomalaiset Canadassa kasvattaa C. S. S. järjestön jäseninä kyllin selvälle marxilaiselle sosialismille uskollisiksi, ja siis tuollaiset pikku ryhmät ovat vallan tarpeettomia, koska kerran samojen tarkoituksien tähden molemmat toimivat, joten kokouksen päätökseksi tuli, että ehdotetaan, OBU suomalaiselle osastolle ja Toronton S.S. Osastolle, että keskuuteensa muodostavat yhteisen agitatsioni komitean joka komitea tulisi huolehtimaan taloudellisen ja valtiollisen kasvatus työn tekemisestä Toronton suomalaisten keskuudessa, ja O.B.U unitin lupakirja palautettaisi, takaisin. Tälle ehdotukselle vasta ehdotuksena oli, että vaan agitatsioni komiteat yhdistettäisi ja unitti toistaiseksi säilyttäisi lupakirjansa, joka ei kuitenkaan saanut riittävää kannatusta, joten edellä mainittu ehdoitus tuli hyväksyttyä joka päätettiin lähettää molemmille asianomaisille, ja vielä lausuttiin kokouksen lopussa toivomus että jos unitilla on tosi tarkotus työväen luokan asian rehellinen ajaminen, niin epäilemättä sen pitäisi tuo hyväksytty muoto ottaa käytäntöön mitä pikemmin sen parempi, sillä edelleen ollessaan tuollaisena pikkasena, mitään aikaan saamattomana ryhmänä, todistavat sen ettei heillä olekkaan halua yhdistää työläisiä vallankumouksellisen kasvatus työn ympärille, jossa työläisille parhaiden selviää niin valtiollisen kun taloudellisienkin järjestöjen tarpeellisuus, ja ennen kaikkea kasvaa voimakas solidaarisuus joka on ensimmäinen ehto työväen luokan yhteistoiminnan hyvälle onnistumiselle. Tällä yhdistymisellä ei ole ollenkaan tarkoitus hajoittaa tai halventaa taloudellista järjestäytymistä, on vaan kysymys suomalaisten suuremman yhteistoiminnan aikaan saamiseksi, joka myös lopettaa keskuudestamme toistemme toiminnan halveksumisen, ja saattaa meidät tekemään työtä itsemme kehittämiseksi, ja tarjoamaan kootut voimamme kansainvälisen työväenliikkeen edistämiseksi. Käytetyistä puhevuoroista suuren suuresta enenmistöstä ilmeni tämä esillä sanottu pyrkimys, jonka epäilemättä jokainen rehellinen proletaari tunnustaa oikeaksi, ja alkavat pyrkiä kaikkialla saavuttamaan tämän tarkoiuksen.

—J. L.

ERI PAIKKAKUNNILTA

TIMMINS, ONT.

Timminsin OBU kokouksessa 6 p. kesäkuuta valittiin lähetystö S. S. osaston seuraavaan työkokoukseen neuvottelemaan että olisiko mitään mahdollisuutta saada suomalaisia kiinteämpään toimintaan OBU:ssa. Sillä viimeisien kuukausien aikana on huomattava osa suomalaisesta jäsenistöstä lyönyt laimin jäsenverojensa maksun. Tuloksena oli että 20 p. kesäkuuta saapui useampia suomalaisia OBU unitin kokoukseen, jossa päätettiin pitää suomenkielinen koko us viikon kuluessa toivomuksella saada mahdollisen paljo osanottajia ja innostusta toimintaan.

Kokous kutsuttiin suomalaiselle haalille 23 p. kesäkuuta, jossa valittiin delikeitiksi toveri Henry Wuollet. Siis nyt voitte maksaa hänelle jäsenmaksunne ja ottaa kortin kenellä sitä ei vielä ole. Oli myös keskustelua josko aletaan tästä lähtien pitämään suomen kielisiä OBU kokouksia määrätyn ajan perästä. Toistaiseksi ei päätetty määritellä mitään vissiä aikaa muuta kuin asioiden vaatiessa. Toivomus kuitenkin olisi että koetettaisi aina löytää asioita sillä niitä on paljonkin kuin vain halutaan keskustella. Tämän yhteydessä kai sopinee kysyä Vapauden toimituksesta että onko Canadan OBU:n suomalainen jäsenistö nimittäin Sudburyn ja Port Arthurin piiri valinnut Industrialistin viralliseksi äänenkannattajakseen (On — Toimitus) eli ei. Täällä ei suurin osa siitä tiedä mitään.

Luokkasolidarisuudella — Pentti.

TARMOLA, ONT.

Lämmin tervehdys täältä vuoristokylästä Vapauden lukijakunnalle. Meillä on oltukin hiljaa taas pitkän aikaa että ei ole hiiskuttu mitään paikkakuntamme oloista, vaikka on sitä hienosti elää kituutettu, mutta nyt on aijottu elää vähän rennommasti On päätetty viettää kesäjuhlat heinäkuun 9 ja 10 päivinä niin suuret ja mahtavat, että ei ole ollut Canadassa kun yhdet ennen. Muistakaa katsoa ilmotusta vähän myöhemmällä Vapaudesta ja kaikista paikoista mistä vaan niitä näette. — Äitin poika.

MONTEITH, ONT.

Täältä on pantu Canadaa ihailemaan muuan vanhasta maasta viime syksynä tullut lahtari nimeltään Venni Aleksander Falgelin kotoisin, Vanajan pitäjästä. Idänpään kylästä. Hämeen läänistä. Ollut Hämeenlinnassa suojeluskunnassa. Veljensä Hannes Falgelin on parasta aikaa Helsingin ohranan palveluksessa. Hänen tuntomerkkinsä, pitkähkö kasvoinen, käsissä paljon syyliä, vaalea tukka ja sinisen harmaat silmät ja muuten käytökseltään hyvin pöhlön näköinen.

Pyydämme kaikkia tovereita häntä lahtarina kohtelemaan.

Kämppä kokouksen puolesta,

Arvi Virtanen.

SPRUCEDALE, ONT.

Tältä perukalta näkee harvoin kirjoituksia sanomalehden palstoilla; toisin sanoen ei koskaan. Vaan minä en nyt voi olla jollen pistä hiukan mustaa paperille. Täällä on eräs farmari samalla jappari, hänellä on niin monenlaisia hommia, että en osaa oikeen tässä erityisesti mainita. Menisi liian paljo aikaa ja tilaa. Tämä kämppä on mitä kurjemman johdon alaisena, siellä työläinen saa tehdä kello 5 kello 9 saakka työtä se on minun mielestäni nykyaikaseen järjestelmään nähden aivan sopimaton ta, ja mitä muita harha kuvia voi mainita tuosta kurjan kämpän olois ta. On siellä ollut talon puolesta väkijuomakauppa, jota on myynyt emäntä, isäntä ja lapset vanhemmasta nuorempaan. Ja siellä on sitten vielä 2 miestä toista sanotaan kukkopojaksi hän on suomalainen ja toinen on niinkuin suupoika kämpillä, vaan sitä se ei ole toisin sanoen se on paremmin niinkuin hovinarri. Sillä hänellä ei ole mitään toimitusta, hän vaan sateenvarjo auringonvarjona päänpäällä kuljeksii siinä on hänen työnsä. Ja nuo molemmat mie het oyat viinan petlareita.

Nuo kurjat työläiset, joiten täytyy noin pitkää päivää tehdä on siitä korvauksena vaan 60 dollarin kuukausi palkka. Huomauttaa tahtoisin että te ja me työläiset karttaisimme tuollaista luolaa, luullakseni ei tuo ole vielä viimeinen työpaikka. Sillä aivan suoraan sanoen se on kurjempi kurjaakin. Työläiset järjestykää yhdeksi ja hävittäkää tuollaiset pesät, sillä ne on liian huonot ol...

Tätä piirteli — Eräs jätkä.

Tulokset 20 päivässä tahi rahanne takaisin.

Nuga-Tone

TEKEE RIKKAAN PUNAISEN VEREN, LUJAT, KESTÄVÄT HERMOT, ELINVOIMAISIA MIEHIÄ JA NAISIA.

Kun olette menettäneet terveytenne, kun ajatuksenne tylsistyy ja ruumiinvoimanne heikkonee, kun olette turhaan koettaneet parantautua kiihoitusaineilla ja huumaavilla lääkkeillä, niin koettakaa Nuga-Tonea. Silloin olette ihmeeksenne huomaava, miten pian tunnette itsenne uudeksi ihmiseksi! Yhdeksän kymmenettä osaa kaikista ihmiskunnan vaivoista, kuten huono ruokahalu, ruuansulatus, vatsakaasu ja turpoava vatsa, kova vatsa, maksataudit, reumaattiset säryt, päänkivistys, hermotaudit, elinvoiman puute, hermostuneisuus ja unettomuus, johtuvat Hermo-Voiman puutteesta, heikosta, vesimäisestä verestä ja huonosta verenkierrosta.

Jokaisen elimen, jokaisen ruumiintoiminnan tehokkaisuus riippuu Hermo-Voimasta. Hermo-Voima on vatsan, maksan, munuaisten ja suoliston, sydämen lyönnin ja verenkierron toimeenpaneva voima. Nuga-Tone on parhain apu hermoille sekä fyysillisesti rappeutuneelle. Miksi? Siksi että se on yhdistelmä kahdeksasta tärkeästä luovasta aineesta, joita parhaat lääkärit suosittelevat, ja on siinä erikoisen runsaasti rautaa ja fosforia—ravintoa verelle ja hermoille.

Nuga-Tone panee maksan toimintaan, saa suoliston kuntoon, niin että ne liikkuvat säännöllisesti. Se eloittaa munuaiset, poistaa myrkylliset liika-aineet. Ei enään kaasua eikä turvotusta, ei pahanhajuista hengitystä eikä tahnaista kieltä! Ei enään kipua ja särkyä! Nuga-Tone antaa ihmeellisen ruokahalun, hyvän ruuansulatuksen, lujat hermot ja sikeän, voimistavan unen. Nuga-Tone rikastuttaa veren, parantaa verenkierron, antaa terveyden punan kasvoille ja kirkkauden silmille! Se tekee voimakkaita miehiä ja terveempiä, kauniimpia naisia. Nuga-Tone ei sisällä opiumia eikä huumaavia aineita—ei mitään mikä pakoittaisi niitä nauttimaan kauemmin kuin on tarpeellista. Nuga-Tone lähetetään pienissä paketeissa. Se on sokerilla päällystettyä, hyvänmakuista ja helppoa nauttia. Koettakaa sitä, ja te tulette esittämään sitä tuttavillennekin.

MEIDÄN EHDOTON TAKUUMME: Nuga-Tonen hinta on yksi ($1.00) dollari pullolta. Jokainen pullo sisältää yhdeksänkymmentä (90) pilleriä, kokonaisen kuukauden tarpeen. Myydään kuusi pulloa, kuuden kuukauden tarve, viidellä ($5.00) dollarilla. Nauttikaa Nuga-Tonea kaksikymmentä (20) päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiin, palauttakaa jälellä olevat laatikon kanssa meille, niin me lähetämme rahanne heti takaisin. Te ette häviä senttiäkään. Me pidämme vahingon.

KÄYTTÄKÄÄ TÄTÄ KUPONKIA TILATESSANNE

National Laboratory, Fin. 30—1018 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Herrat:—Lähetän tässä kirjeessä.........jolla lähettäkää minulle.........pulloa Nuga-Tonea.

Nimi ....

Katu ja numero tahi R. F. D. ....

Kaupunki.......................... Valtio..........................

Phone 711   P. O. Box 1052

EAGLE CAFE

AINOA SUOM. HOTELLI SUDBURYSSA
Siistit huonet, parhaat ruuat ja kahvit. Auki joka aika.

OLGA SNELLMAN, omistaja

BALMORAL ANNEX

SUURIN SUOMALAINEN HOTELLI SUDBURYSSA
Huoneita ja ruokaa aina saatavissa sekä lyhemmäksi että pidemmäsi aikaa.
Suomalainen naishieroja tavattavana samassa paikassa

YRJÖ RAUTIO, Omistaja.
86 Elm Street W.   SUDBURY, ONT.

MYYTÄVÄNÄ

kaksi uutta lautataloa

Kuusi huonetta, kovan puun lattiat. Sähkövalot ja vesi tulee sisälle.
Kysykää

CASEY-SHAW LUMBER CO.
Phone 452   Sudbury, Ont.

LESKINAINEN

kahden lapsen kanssa haluaa taloustyöhön, mieluummin farmille, lasten ikä 12 ja 5 vuotta. Tarvitseva voi kirjottaa osotteella:

E. WESALA
Box 46,   Emo, Ont., Canada

Mulligan & Mulligan

LAKIMIESTOIMISTO
Elm Street,   Sudbury, Ont.

Pois noskelaiset lehdet työläisten kodeista!

Yöllinen vierailu

Tähdet syttyvät syksyisellä taivaalla. Kuun kalpeat säteet tulvivat ikkunastani sisään. Ajatukseni leikkivät kilpaa säteiden kanssa.

Äkkiä säpsähdän. Kuun säde on tunkeutunut ristikko-ikkunan lävitse — näen kalpeat kasvot, kiihkeän odottavan silmäin palon. Kuka hän on? Elinkautinen valtiorikosvanki .... Joko hän on tyynenä alistunut kohtaloonsa — onko vankilan kurjuus lannistanut hänen «kapina»-halunsa? Hän kuiskaa koppinsa toivottomassa yksinäisyydessä: «Veljet, toverit! Koittaako köyhälistön aamu? Koittaako vapaus teille ja minulle? — Ei ole kidutus vapauden hehkua sammuttanut, ei intoa laimentanut, silmissä hehkuu — — — salamoi — —!»

Tunnen jonkunlaista syyllisyydentunnetta kateellessani noita kiihkeitä, odottavia silmiä. Ah, olenko jotenkin syyllinen, että sinä kidut vielä toivottomassa vankilassasi. Minut valtaa tuska ja hätä tehdä jotain hänen hyväkseen. Rinnassani nyyhkyttää — — — veljeni — veljeni tunnen kaipuusi — odota — odota.....!

Tähdet kalpenevat. Kuun säteet siirtyvät ristikkoikkunasta. Minuutit matavat hiljaa eteenpäin — — Näin nyt — ja vuosia edelleen — Niinkö?

Mutta toivottomassa vankilassaan odottaa köyhälistön vapauden aamua elinkautinen valtiorikosvanki,

Linda L.

ERI PAIKKAKUNTAIN UUTISILMOTUKSIA

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

P. Gorman & Co. Phone 381, Real Estate, Box 738, Sudbury, Ont. Talo ja lotteja myytävänä joka osassa kaupunkia. Meillä on helpot maksuehdot.

Kalustettu huone vuokrattavana 21 Lorne St., Sudbury, Ont.

Suomeen matkustajat ja ne jotka aikovat tuottaa omaisiansa Suomesta tänne, tekevät viisaasti ostaessaan pilettinsä Vapauden konttorista. Voimme myydä pilettejä kaikkiin Europan maihin. Kysykää hintoja sekä laivojen kulkuvuoroja. Viimeiseltu yhtenään, joten ennenkuin lähdette matkalle on parasta olla selvillä milloin pääsee lähtemään.

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

PORT ARTHUR, ONT.

D. Aho ottaa vastaan tilauksia kaikille suomalaisille tällä mantereella ja Suomessa ilmestyville sosialistisille sanomalehdille. Hän ottaa myöskin ilmotuksia Vapauteen. Jos ette muuten satu näkemään käväskää 158 Secord St.

TORONTO, ONT.

Toronton S. S. Osaston Piknekki pidetään Dominion päivänä heinäkuun 1 p. High Parkissa, entisellä paikalla jossa osasto on joka vuosi viettänyt piknekkijään. Saapukaa joukolla! Hyvä ravintola mukana, jottei kenenkään tarvitse siitä puolesta huolehtia. Tereve tuloa jokainen!

Toronton S. S. Osaston Nuoriso-osaston ulkoilma kokous on 3 päivä heinäkuuta Kingston roadilla, pysäki 28. Alkaen aamulla kello 11 ja jatkuu koko päivän iltaan asti. Tervetuloa jokainen! — Nuoriso-osasto.

COBALT, ONT.

?

MUITA PAIKKAKUNTIA

?

Alkää Sairastako!

Lähettäkää 75 senttiä posti merkeissä, eli muuten, niin me lähetämme teille yhden numeron «TOTUUS» julkaisua, ja yhden kappaleen «KUINKA SAAVUTTAA JA SÄILYTTÄÄ RRUUMIILLINEN JA HENGGELLINEN TERVEYS JA TARMOKKUUS», juuri painosta saapunut kirjottamani kirjanen. Nämät tekevät selvää parannustavoistamme ja neuvovat tärkeistä asioista terveyteen nähden. Voimme parantaa useita tauteja potilaan kotonaan ollessa, lähettämällä neuvoja itsehoitamiseen. Tilatkaa kyselykaavake ja lähettäkää täytettynä meille. Sen avulla voimme antaa tietää tautinne laadun ja miten olette tuleva terveeksi. Tietäkäätte miksi ette ole terve, ja sitten omistakaa terveys itsellenne luonnonllisilla parannustavoilla. Olkaa terve!

T:ri Paul Wentworth.
2031 W. Superior St.,
DULUTH, MINNESOTA

Casey-Shaw Lbr. Co

Kaikenlaista lautatavaraa, sahamyllytyötä tehdään. Höylättyjä ja höyläämättömiä lautoja ja rakennustarpeita joka lajista.

Phone 452 Sudbury, Ont.

Tilatkaa Vapaus, Toveri, Toveritar, Eteenpäin, Työmies ja Punikki! Tilatkaa ainoastaan selviä luokkataistelun kannalla olevia lehtiä!

SUDBURYSTA

Sudburyn uutisia.

Alueen osastojen kesäjuhlakomitean kokous on tänä, maanantai iltana klo 7.30 illalla ja on tähän tilaisuuteen tuotava kaikki laskut mitä juhlista oli menoja. Samoin kaikkia niitä joilla on Rahoja ravintola tiketeistä, juhlamerkeistä ja muista kehoitetaan saapumaan edellä sanottuun kokoukseen. On saatava lopputilitys selväksi ja siksi jokaisen on saavuttava.

Henkilöt, joilla on rooleja näytelmään Vapauden Sorto, tuokaat ne takaisin samalla kertaa.

Kokoonkutsuja.

Lahtarikin pyytää todistusta.

Toimitukseemme on jätetty Vaasassa ilmestyvästä Vapaa Sanasta leikattu Sydänmaan kirje, jossa selostetaan miten eräs Canadassa oleva lahtari on kääntynyt Suomessa yhdistyksen puoleen pyytämällä todistusta itselleen kokonaan toiselta yhdistykseltä kuin mihin hän kuului. Todistusta ei hän luonnollisesti saanut.

Seuraavassa on kirje, joka puhuu puolestaan selvää kieltä. Se on lähetetty Alavuden työväenyhdistykselle Heikki Alahannes-nimeltä (lyhentnimenä H. Niemi: «Kysyn, oletteko saanut minun edellistä kirjettäni, jonka kirjotin joku kuukausi sitten, jos sa pysin teiltä työväen yhdistyksen todistusta, etten ole ottanut osaa valkoisten hommiin. Pyydän, että lähetätte sen niin pian kuin suinkin, sillä täällä työläiset vaativat kaikilta Suomesta tulleilta sitä ja onkin oikein syyllisille, mutta minä en halua syyttömästi kärsiä enää, minä olen kyllin täällä jo kärsinyt kun olen odottanut sitä tulemaan. Jään odottamaan vastausta, kun tiedän, että minä olen sen kelvollinen saamaan ja te sen antamaan. Lähettäkää osotteella H. Niemi, Gregoires Mill, Mile 46, West, Via Cochrane, Ont., Canada».

Hän halusi Sydänmaan työväen yhdistykseltä todistusta jos olisi saanut tällaisen. Oli kiihkoisin valkoinen, mitä ihminen nuoruusvuosinaan voi olla. Ensimäisiä miehiä suojeluskunnassa. Ollut mukana suojeluskuntapäällikön kanssa kotitarkastuksilla talokkaan Einari Lautaojankin luona. Ollut monilla rintamilla, Aunuksen retkikunnassa y.m. Vielä silloinkin kun lähti, oli häneltä työväenyhistykselle pääsy kielletty 3 kk. aikana räyhäävän ja juopottelevan esiintymisensä vuoksi. Mies pyytää todistusta, ettei ole ottanut osaa valkoisten hommiin. Tässä on paikallaan sananlasku: «joka itsensä ylentää, se alennetaan, mutta joka alentaa, se ylnenetään».

Työläinen! olet ylentynyt tuomarin arvoon. Nyt puristettaisiin sinun kättäsi jos kirjoittaisit todistuksen murhamiehelle, ettei hän ole koskaan aikonutkaan sinua tai veljeäsi tappaa.

Sydänmaalainen.

Sydänmaan työväenyhdistyksen vastaus Heikki Niemen kirjeeseen.

Heikki Halkometsä, Heikki Alavusniemi eli lyhennettynä Heikki Niemi on kotoisin Alavuden Sydänmaalta ja on pyytänyt todistusta Alavuden työväenyhdistykseltä, mutta ei omalta Sydänmaan työväenyhdistykseltä, eikä Sydänmaan työväenyhdistys tule sille mitään todistusta antamaankaan sen syyn tähden, että hän oli ensimmäinen suojeluskuntalainen Sydänmaalla 1918. Ollut m.m. mukana suojeluskuntapäällikön Savolan kanssa taloll. Einari Lautaojan luona kotitarkastuksella ollut vapaehtoinen valkoisten rintamalla ja vieläpä käynyt Aunustakin vapauttamassa. Täällä odottaa H. Niemeä Mannerheimin metallit. Kovin viatoin poikapaha, niin viatoin kun karitsa. Jos hän on saanut täältä todistuksen niin ilmoittakaa H. Niemistölle, osoite Sydänmaan asema ja mainitkaa kuka on hänelle todistuksen antanut ja jos sellainen on niin se kuoletetaan.

Sydänmaan työväenyhdistyksen puolesta,

H. Niemistö, (Puh. joht.) K. Haavisto, (Siht.)

Yhdistyksen leima.

Teollisuusunionismin työvainiolta

Kutsu vallankumouksellisten merimiestyöläisten konferenssiin

Pietarissa elok. toisella viikolla tänä kesänä ja sitä varten on valmisteleva komitea lähettänyt merimiehille ja satamatyöläisille kaikkialla mailmassa seuraavan konferenssikutsun.)

Merimiesten järjestöille, joki- ja satamatyöläisten järjestöille ja kaikille mailman meriliikennetyöläisille

Työläistoverit maailman satamissa ja laivoissa! Olkaa tervehdityt!

Venäjän Sosialistisen Federatiivisen Neuvosto-Tasavallan meri- ja jokiliikennetyöläiset uskovat, että nyt on ollut aika perustaa kaikkien laivaliikenteessä työskentelevien työläisten vallankumouksellinen taistelujärjestö, jonka tarkoituksena on ottaa maailman laivaliikenteen kontrollityöväenluokan käsiin. Suurella tyydytyksellä ovat he saaneet tietoonsa, että Australian Liittoutuneitten Merimiesten Unio yhtyy heihin tässä kysymyksessä. Myöskin he uskovat, että useat toverimme kaikissa maissa ovat valmiina luomaan uudemman, paremman ja tehokkaamman järjestön kuin ne, jotka nyt ovat olemassa työväenluokan taistelukentällä.

Kapitalismi on voimakas ja meriliikennetyöläiset heikkoja, koska he eivät ole tehokkaasti järjestyneet. Meriliikennetyöläisten täytyy perustaa kaikkia meriteitä käsittävä [illegible] järjestö, yhdistyä ottamatta huomioon kansallisuus- ja ihonvärieroavaisuuksia työväenluokan yksinomaisen vallan pohjalla, luokkamme voittoon saattamiseksi.

Kapitalistien suursodan seurauksena, vanhan yhteiskuntajärjestykseen oleelliset vastakohtaisuudet ovat synnyttäneet vakavaluontoisen kriisin kaikissa liikennekeskuksissa. Miljoonat tonnit laivastoa lepää joutilaana ja satojen laivojen miehistöt ovat joutuneet työttömiksi. Työnantajat käyttävät kriisiä hyväkseen alentaakseen niiden miesten palkkoja, jotka ovat siinä onnellisessa asemassa, että saavat tehdä työtä. Nälkä ja kurjuus on nyt niiden miesten osana, jotka vedenalaissodan aikana uhraisivat terveytensä kapitalistiluokalle luodessaan suunnattomia voittoja herroilleen. Tuhannet toverimme lepäävät nyt syvällä aaltojen alla kapitalistien tyytymättömän ahneuden uhreina. Monet tuhannet nukkuvat kaduilla ja syötetään heitä kuin kerjäläisiä joittenkin maitten hallitusten kustantamista «soppa-keittiöistä», tai viruvat vankiloissa. Sanalla sanoen, ainoa varmuus on, että työläisten olemassaolo (elämää ei työläinen tunne. Suom. huom.) alati käy kyseenalaisemmaksi.

Miehet, jotka työskentelevät satamissa ja laitureilla, ovat aivan samassa asemassa, työskentelivätpä he sitten Calcutassa, Valparaisissa, Antwerpenissä tai Sydneyssä. Kun vertailemme kapitalismin voimaa nykyisiin järjestömuotoihin muodostuu pienistä kansallisista ryhmistä, jotka paremmin hajoittavat kuin yhdistävät, niin me ymmärrämme, miksi olemme voimattomat. Sellaiset järjestöt ovat «ruumisarkku-yhdistyksiä», jotka estävät todellisten vallankumouksellisten liikkeitten edistymistä. Sellaisten järjestöjen avoimena esikuvana on Englannin merimiesten ja lämmittäjäin kansallinen unio (National Seamens and Firemens Union of Great Britain), joka kestitsee laivojen omistajia herkullisilla viineillä ja ruuilla sen omien jäsenten nääntyessä kaduille nälkään. Joka puolella näemme kansainvälisen lakonrikkurien-vitsauksen käyvän yhä rasittavammaksi. Me näemme keltaisten johtajain avoimen petollisuuden meriliikennetyöläisiä kohtaan. Jotkut näistä virkailijoista, jotka riistäjien eduksi toimivat, ovat todellisia syyllisiä niihin paheisiin, joiden alaisina meriliikennetyöläiset elävät ja työskentelevät. Kaikki nämät taantumukselliset ainekset ovat edustettuina keltaisessa merenkulkijain kansainvälisessä liitossa (Yellow Seafares International Feredation), joka on osa Amsterdamin rikkuriliittoa (Amsterdam Federation of Scabbury) työskennellen käsikädessä «Kansainliiton» työtoimiston, ahneiden imperialistien ja työväenluokan petturien kirjavan kokoomuksen kanssa. Äskeisissä Genuan ja Brysselin konferensseissa saboteerattiin ja syrjäytettiin joka ainoa tilaisuus meriliikennetyöläisten aseman parantamiseksi, että laivojen omisajat voisivat mahdollisimman edullisesti käyttää hyväkseen nykyistä meriliikenne-mailmassa vallitsevaa kriisiä.

Kuinka kauan vielä tulevat meriä kulkevat työläiset sietämään, että petolliset johtajansa huutokauppaavat heitä laivojen omistajille? Kuinka kauvan vielä suvaitsemme merenkulkijain kansainvälistä liittoa ja sen prostitueerattua emäliittoa Amsterdamissa? Merenkulkijain liitto ei konsanaan ole liittänyt toisiinsa työläisiä, vaan on se kansainvälisten hotellien mässäily-yhdistys. Nyt on täydellisen, perinpohjaisen muutoksen aika tullut. Nämät loppumattomat ja tarpeettomat konferenssit laivojen omistajain kanssa täytyy lopettaa. Työväenluokan tahto suistaa hallitseva luokka vallastaan ja luoda köyhälistön diktatuuri, yksinomainen valta, käy yhä voimakkaammaksi, ulottuen kauas kaikkialle. Työläiset merillä ja satamissa, teidän tulee tietää, että työalanne on kaikkein tärkein kapitalistisessa mailmassa ja meidän velvollisuutemme on ottaa mailman kuljetusteollisuuden kontrolli omiin käsiimme.

Tämän saavuttamiseksi on Punaisten Ammatti- ja TeollisuusUnioiden väliaikainen neuvosto kehottanut Yleis-venäläisen kuljetustyöntekijäin union meriliikenneosastoa, yhdessä IWW:n meriliikennetyöläisten (The Marine Transport Workers of the IWW.), Australian liittoutuneiden merimiesten union (Australian Federated Seamens Union) ja Saksan merimiesten järjestön (Deutsche Schiffahrtsbund) kanssa kutsumaan vallankumouksellisten rannikko ja syvänvedenmerimiesten ja satamatyöläisten konferensi koolle, luomaan Meriliikennetyöläisten Punaista Kansainvälistä Liittoa, jonka tarkoituksena on toteuttaa köyhälistön yksinomainen valta niin pian kuin mahdollista ottamalla työväestölle koko teollisuus ja kontrolloimalla sitä koko työväenluokan hyväksi. Tämä konferenssi tullaan pitämään Punaisessa Pietarissa elokuun toisella viikolla 1921. Komitea toivoo, että teidän järjestönne tulisi edustetuksi tässä, historian suurimmassa meriliikenne työläisten kongressissa.

Emme kutsu ainoastaan kansallisia järjestöjä, jotka hyväksyvät ohjelmamme, vaan myöskin vallankumoukselliset vähemmistöt vanhoillisista työväenjärjestöistä voivat lähettää edustajansa, jotta voitaisiin hyväksyä menettelytavat, joilla voitaisiin syrjäyttää keltaiset johtajat vallastaan ja lopettaa riisto ja rikkurius.

Lähetämme veljellisen tervehdyksemme ja kutsun merien sorretuille työläisille seuraamaan Venäjän köyhälistön esimerkkiä ja rakentamaan sellainen luja proletariaatin linnoitus, jota vastaan merirosvojen, omistavan luokan taistelu on tuloksetonta. Työläisten voima kansainvälisen järjestön kautta tulee tekemään mahdottomiksi sotilas- ja laivastoliikkeet, se tulee lopettamaan imperialistien murharetkikunnat ja muodostuu tärkeäksi yhteiskunnalliseksi aseeksi proletariaatin käsissä. Sellaisen järjestön luomiseksi kannattaa uhrata kaikkien meriliikennetyöläisten ponnistelut. Meriliikenne on strategisesti tärkeä nykyaikaiselle kapitalismille. Meidän täytyy luoda ja ylläpitää läheinen, veljellinen yhteys kaikkien työläisten välillä, jotka työskentelevät laivoilla ja satamaissa, ottamatta huomioon lippujen värejä ja työläisten ihovärieroavaisuuksia. Meidän täytyy perustaa heti laivakomiteoita ja satamatyöläisten valvontakomiteoita, jotka vannoutuneesti toimivat päämäärän saavuttamiseksi.

Konferenssiin, työläistoverit!!

Historialliseen, vallankumouksellisen Pietarin satamaan me kutsumme teitä ottamaan osaa tähän suureen työhön. Me tahdomme teitä kaikista maista, teitä, jotka laivat miehitätte, teitä jotka tunnette laivat, teitä jotka laivoissa yötä teette. Tämä konferenssi on tärkein merien historiassa. Siksi työskennelkäämme tulevaisuuden hyväksi.

Kauan eläköön maailman merien veljesliitto!!

Kauan eläköön maailman vallankumous!!

Moskova, maalisk. 15 pnä 1921.

A. Ischenko,
Yleisvenäläisen Kuljetustyöntekijäin Union presidentti.

Otto Rieger,
Saksan Meriliikennetyöläisten Liiton sihteeri.

Tom Barker,
Etele-Amerikan Meriliikennetyöläisten edustaja
Argentiinan Satamatyöläisten Liiton edustaja.
I. W. W. Meriliikennetyöläisten New Yorkin os. No. 8 edustaja.

Maailman merimiesten, jokilaivamiesten ja kaikkien satamatyöläisten Kansainvälisen Konferenssin Valmistelu Keskustoimisto.

TILATKAA VAPAUS!

Välikohtaus

(Kirj. E. Merenlahti.)

Kylän nuoriso oli kokoontunut sunnuntai-illan viettoonsa työväentalolle. Ilta oli kulunut hauskasti. Oli kuunneltu musiikkia, puheita ja runoja, sekä aina ohjelman lomassa tervehditty tuttavia ja kyselty kuulumisia.

Esirippu aukeaa.

Näyttämöllä esitetään iloista huvinäytelmää.

Esitys on hiomatonta, miltei kömpelöä, mutta silti rohkeaa ja reipasta.

Yleisö on tyytyväinen, ja koko ajan kuuluukin katsomosta iloinen puheensorina.

Nyt astuu näyttämölle nuori vaalea tyttönen. Heti kuuluu katsomosta iloisia kuiskauksia: «Hilja! miten kaunis hän on!« Hilja liikehtii sulavasti. Ääni vain tahtoo väristä ja katse olla arka. Mutta pian valtaa hänet esiintymisen ilo. Hän unohtaa arkuutensa.

Poika, joka on Hiljan vastanäyttelijä, on nuori, jäntevä ja avokatseinen nuorukainen. Voi helposti nähdä, ettei hänen paikkansa ole «lavalla», ja yleisö kuiskiikin, että hän on siellä vain Hiljan tähden. Janne onkin niin kiintynyt Hiljan ihailemiseen, että tahtoo usein «sekoittaa roolinsa«.

Näytös on saanut ratkaisevan vaiheen. Nuoret, Hilja ja Janne ovat «saaneet toisensa« ja näyttämöllä alkaa iloinen tanssin hyörinä. Kesken kaikkien riemua saa Hilja nauressaan ankaran yskäkohtauksen. Hento ruumis aivan vapisee, ja nenäliinaan, joka on painettuna tiukasti suun eteen, ilmestyy pieniä veritahroja. Näyttelijäin kasvot kuvastavat säälia ja tuskaa, heidän seisoessaan siinä ympärillä avuttomina ja kömpelöinä. Katsomoon on tullut hetkessä haudan hiljaisuus.

Janne seisoo Hiljan vierellä surun murtamana, puristaen kiihkeästi kalpeaa, pientä kättä omassaan. Hänen ajatuksensa miteilevät kuumeisina vanhoissa muistoissa. Hän muistaa Hiljan äidin kuoleman. Kosteissa tehtaan holveissa hän oli saanut kuoleman taudin, joka sitten tuli perintönä Hiljaankin. Voi niitä kirottuja tehtaan holveja! Sitten kun Hilja tuli lapsesta neidoksi ja hänen pieneksi ystäväkseen, toivoi hän, että Hiljan nuoruus ja elämänhalu voittaisivat tuon äidiltä perityn taudin. Mutta nyt hän tiesi, että hänen toiveensa ja heidän yhteiset unelm. ovat olleet kaikki turhia, kaikki. Voi miten paljon he olivat elämältä toivoneet —.

Hilja on tyyntynyt. Näyttelijät jatkavat esitystä väsyneinä ja masentuneina.

Katsomossa on aivan hiljaista.

Kenraali Semenoff kadonnut laivalta

Vladivostok — Kenraali Semenoff, vastavallankumouksellisten johtaja, joka muutamia aikoja on ollut laivalla Shodo Maru, Vladikostokin satamassa on sieltä kaikessa hiljaisuudessa hävinnyt.

Samanaikaisesti Semenoffin häviämisen kanssa, lähtivät hänen joukkonsa kulkemaan Grodekovoa kohden, joka paikka on noin 100 mailia länsipohjoiseen Vladivostokista menevän rautatien varrella, ja jossa uskotaan itsenäisen hallituksen julistautuvan. Yhtä rykmenttiä, joka nähtiin matkalla Grodekovoon seurasi automobiilillä venäläisiä ja jaappanilaisia upsereja.

Muutamia Semenoffin kannattajia on täällä vangittu. Semenoffin ja Vladivostokin vastavallankumouksellisen hallituksen johtajan M. Merkuloffin käymät neuvottelut osoittivat katkenneen. Tuon vastavallankumouksellisen hallituksen virkailiat selittivät, että Semenoff vaatii 200,000 rahasummaa, jolla ehdolla Semenoff lupautuisi ei sekaantumaan idän sisäisiin asioihin.

Kuten muistetaan saapui Semenoff joitakin aikoja sitten Vladivostokiin tarkoituksella saada hallintonsa alle Vladivostok ja sieltä käsin uudelleen pyrkiä neuvostovallan alueille tekemään vastavallankumouksellista työtään, mutta hänen ei sallittu poistua laivalta sillä omansakaan eivät hänestä huolineet. Jaappanin uskotaan olevan Semenoffin seikkailun takana ja rahastavan Semenoffin joukkoja tarkoituksella tehdä neuvostojoukoille häiriötä ja tehdäkseen palveluksia Venäjän vastavallankumouksellisille.

Täten saamme surulla ilmottaa ja tietä antaa että kuoleman käsi tempasi pois rakkaan pienokaisemme

ILMI TERÄVÄN

kesäkuun 23 p. 1921 Murray Mainilla sairastettuaan kurkkutautia 4 päivää ja oli kuollessaan 4 v. 11 kk. 5 p. vanha jota jäimme lähinnä suremaan ja ikävällä kaipaamaan isä ja äiti ja yksi veli ja yksi sisko ja yksi eno perheineen tässä maassa.

Lepää rauhassa lapseni rakas.

Anna ja David Terävä.
Murray Mine, Ont.

SUPERIOR TAILORS
SOO, ONT.

Valmistamme hyviä pukuja ja palttoita. Otamme vastaan kaikkea alaamme kuuluvaa työtä.
TYÖ ENSILUOKKAISTA.
HINNAT KOHTUULLISET.
Iso valikoima kankaita ja näytteitä varastossa.

Laakso ja Erkkilä
388 Queen St., West

DR. F. C. FRASER
HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
(Cochranen rautakauppaa vastapäätä)
Phone 157.

SUOMALAINEN RUOKATAVARAKAUPPA & LEIPOMO

Kaikkea ruokatavaraa saatavana ja lähetetään tilausten mukaan. Nopea ja huolellinen tilausten suoritus.

SUPERIOR GROCERY & BAKERY
513 Simpson St. Puhelin S. 1326. Fort William, Ont.

UUTTA VARASTOA

Meille on juuri saapunut uusi lähetys
STOVEJA JA RANGEJA
MARTIN—SENOUR MAALEJA, JAPALAC VARNISH STEINIA, JAPALAC AUTO MAALIA, ALABASTINE SEINÄ FINISTYS MAALIA MARBLE Y.M. LATTIAMAALEJA.
Royal Purple Kananruokia. — Luulauhoja. — Scratch Feet Jauhoja

THE GEO. TAYLOR HARDWARE, LTD.
Phone 179, Timmins, — Cochrane, — New Liskeard, — Cobalt.

JOBITÖITÄ TEHDÄÄN VAPAUDESSA

Vapauden omassa kirjapainossa tehdään nyt kaikenlaatuisia töitä, KESÄJUHLAMERKKEJÄ — NIMELLÄ JA OSOTTEELLA VARUSTETTUJA KIRJEKUORIA. — KIRJEENPÄITÄ. — NIMI-, KUTSU- JA KAIKENLAISIA LIIKE KORTTEJA. — LENTOLEHTISIÄ. — IKKUNALLA PIDETTÄVÄ ILMOTUSKORTTEJA. — SEKÄ KAIKENLAISTA JOBITYÖTÄ.

Hinnotuksessa käytämme Torontossa vallitsevia taksoja, jotka ovat alhaisemmat kuin missään Canadan pikkukaupungissa.
KAIKKI TYÖ TEHDÄÄN NOPEASTI JA HUOLELLA
Asiamiehet voivat paikkakunnillaan kehottaa liikemiehiä tilaamaan meiltä kaikkia niitä tarpeita mitä liiketoimissaan tarvitsevat.

VAPAUS
Box 69, Sudbury, Ont.

SUOSITELLAAN
Hyviä Pukuja Kohtu hinnoilla
OSCAR KOIVULA
13 Lisgar St. — P. O. Box 1504 — Phone 1433 — Sudbury, Ont.

The Sudbury Industrial Co-Op. Society, Ltd.

Tarkastakaa seuraavia hintoja:

Harvest Queen jauhot	$5.65 tynnöri
Five Roses jauhot	5.85 tynnöri
Rolled Oats	1.20—20lb.
Nisut	4.00—100 lb.
Shortsit	2.20 säkki
Branit	2.15 säkki
Viheriä kahvi	25c, 30c, 35c, 40c ja 45c lb.

Ohraryynit 8c lb., Pavut 8c lb., Peas 8c lb., Prunes 12½, 15, 25c lb.
Riisit 12½, 15, 20c lb.
KANNATTAKAA OMAA LIIKETTÄNNE

SUURET JA HAUSKAT

Kesäjuhlat

—ON—

TARMOLASSA ALKAEN LAUANTAINA 9 P. HEINÄKUUTA KLO 9 ILLLALLA

OHJELMAA

on runsaasti: runoja, lauluja, puheita ja näytöskappale

LIKINÄKÖISET

LOPUKSI TANSSIA

SUNNUNTAINA HEINÄKUUN 10 PÄIVÄ

kokoonnumme klo 10 a.p. Ohjelmaa on taasen: runoja, lauluja, satiireja, laulua sekakööriltä, pussi tappelua ja monta eri lajia hauskaa.

HYVÄT UIMAPAIKAT JUHLATOIMIKUNTA